

bb 95. a török nagykövet fogadása

t fe/mm/ny La

1970. november 18.

ismail soysal, a török köztársaság budapesti nagykövete szerdán a kora esti órákban fogadást adott a magyarországon hivatalos látogatáson tartózkodó ihsan sabri caglayangil török külügyminiszter tiszteletére. a fogadáson megjelent péter jános külügyminiszter, vályi péter pénzügyminiszter, puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke, dr. ortutay gyula akadémikus, az elnöki tanács tagja, továbbá a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja, valamint a török külügyminiszter kíséretében lévő személyiségek. /mti/

bb 96. a török külügyminiszter vacsorát adott péter jános külügyminiszter tiszteletére

t fe/mm/ny La

1970. november 18.

ihsan sabri caglayangil, a török köztársaság külügyminisztere szerdán este a hotel duna intercontinentalban vacsorát adott péter jános külügyminiszter tiszteletére. a vacsorán részt vett dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, vályi péter pénzügyminiszter, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, dr. ortutay gyula akadémikus, az elnöki tanács tagja, továbbá a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

ott volt ismail soysal, törökország budapesti nagykövete, valamint a török külügyminiszter kíséretében levő személyiségek. /mti/

-58-

21.00/ny

v é g e .

8 21¹⁰

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1970. november 19.

bb. 1. Ifjúsági világkonferencia - műholdak az oktatás szolgálatában? - dr. benczédy józsef nyilatkozata az unesco nevelési szekciójának párizsi tanácskozásáról

i vt/tr/e zs la

1970. november 19.

hazaérkezett párizsból az unesco közgyűlés nevelési szekciójának tanácskozásán résztvevő magyar küldöttség. dr. benczédy józsef, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője, az unesco magyar nemzeti bizottsága nevelési albizottságának elnöke a párizsi tanácskozásról elmondotta az mti munkatársának: egyöntetű állásfoglalás volt, hogy a jövőben az ifjúság képviselőit nagyobb szerephez kell juttatni a nemzetközi szervezet terveinek, javaslatainak kidolgozásában, a végrehajtás megszervezésében és ellenőrzésében. ennek jegyében kapott helyet a távlati elgondolások között egy ifjúsági világkonferencia összehívása is.

- az unesco tagországai sokat várnak az 1972-ben esedékes harmadik felnőtt-oktatási világkonferenciától, amelynek központi gondolata lesz az alapismeretek nyújtásának, az alapvető készségek kialakításának összekapcsolása a napi munkahelyi feladatokkal.

- a közgyűlés elfogadta egy európai egyetemi-főiskolai dokumentációs és tájékoztatási központ létrehozásának tervét. ennek az új intézménynek az lesz a feladata, hogy elősegítse a felsőoktatás területén a korszerűsítést, valamint az egyetemek, főiskolák közötti tapasztalatcserét.

/Kulyt.köv./

- 1 -

8 20⁴⁰

bb. 1. /ifjúsági...folyt./

az ülésen bejelentették, hogy 1972-ben Indiában és Latin-amerikában kísérletek indulnak a távközlési mesterséges holdaknak az oktatásban való felhasználására. szó esett azonban arról is - és nem először -, hogy jónéhány országban még a tábla és a kréta is hiányzik az iskolákból. tekintélyes szakemberek adtak hangot annak a véleménynek: a korszerű eszközök bevezetésével óvatosan kell bánni, mivel azok közismerten igen költségesek. e téren csakis a hatékonysági vizsgálatok gondos elemzése alapján tanácsos előre lépni -, fejezte be nyilatkozatát dr. bencczdy józsef. /mti/

...

bb. 2. pezsgőgyár és római templom - évente egymillió palack pezsgő készül az új pécsi üzemben

vid/e ká hgy

1970. november 19.

pécsen, a székesegyház előtti téren, új pezsgőgyár épül, amely a tervek szerint 1971 tavaszán kezdi meg a termelést. ez lesz az ország legmodernebb ilyen üzeme. évente egymillió palackot töltenek meg itt a közkedvelt pannonia pezsgőből és így - a hazai fogyasztók ellátása mellett - exportra is bőven jut majd.

a pezsgőgyár építkezésének köszönhető, hogy napvilágra került a római kori pécs, a hajdani sopianae városa, egyik temetője. a földmunkák során 88 sirt és középpontjukban egy templomcska falmaradványait tárták fel. a temető keletkezését az ott talált régészeti leletek - üvegedények, ékszerek és egyéb tárgyak alapján - a 4.-5. századra teszik a szakemberek. a pezsgőgyárat építtető mecsekvidéki pincegazdaság természetesen hozzájárult ahhoz, hogy az építési tervek a római kori temető hely megóvása érdekében módosítsák és ennek megfelelően folytatják most a munkát.

páratlanul érdekes építészeti együttes bontakozik ki ilymódon pécs belvárosában: egymás mellett a másfél ezer éves templom és a modern pezsgőgyár. az építkezés befejeztével kertmúzeum- má alakítják a temetőt és megnyitják a közönség számára.

/mti/

...

- 2 -

bb. 3. szüreti előzetes: több mint egymillió hektóval kisebb a termés, mint tavaly

1 jf/fk/e 1e 1a

1970. november 19.

a szüret országsszerte befejeződött. a terméseredmény ismeretében annyi máris bizonyos: a kedvezőtlen időjárás miatt a tavalyinál több mint egymillió hektoliterrel kevesebb bort tárolnak majd a pincészetekben. a termés általában közepes, néhány helyen azonban még ennél is kisebb.

a szüreti eredményeket a rendkívül erős peronoszpóra-fertőzés rontotta. a gazdaságok nagyrésze 10-12 alkalommal is permetezett, de idén az egyébként kielégítő 5-8 napos ugynevezett permetezési forduló kevésnek bizonyult. nem egyszer megtörtént, hogy a reggel kipermetezett vegyszert a délutáni órákban már lemosta az eső, és így röviddel utána meg kellett ismételní a növényvédelmi munkát. a szakemberek még augusztus végén is találtak a fűrtökön peronoszpóra fertőzés-nyomokat, ami különben a szőlőtermesztésben csak ritkán fordul elő. a növényi betegségek mellett a jégeső és a talajvíz is csökkentette a hozamokat és ráadásul a gyümölcs érése is két-három héttel megkésett. az érés kitolódása miatt a cukorfok sem volt kedvező.

a terméseredmények alapján a borgazdaság jövő évi kilátásai nem olyan kedvezőek, mint egy évvel ezelőtt voltak. a tavalyi jó termés nyomán az idei egy főre jutó fogyasztás hozzávetőleg 38 liter körül alakult. a szakemberek jövőre ennél szerényebb fogyasztási szinttel számolnak. /mti/

...

bb. 4. aratják a velencei-tó „aranyát”,

vid/e ká hgy

1970. november 19.

a velencei-tavon megkezdődött a nagy őszi-téli munka, a nádaratás. a velencei nádgazdaság hozzálátott a tó „aranyának”, betakarításához. egyelőre csak a partok mentén dolgoznak a munkások, s eddig 64 000 kévét vágta le. a tervek szerint tavaszig 700 000 káva nádat takarítanak be a nádgazdaság dolgozói és az idénymunkások. ebből 40 000 kévét exportálnak, a többi pedig nádpallónak dolgozzák fel.

a nádaratásból lassan kiszorul az ősi szerszám, a „gyalázka”, a gazdaság munkába állított egy korszerű dán aratógépet. a valóságos nádkombájnként működő gép nyolc óra alatt 3 000 kévét takarít be. /mti/

...

- 3 -

bb. 5. négyezethétszáz új lakás, 7 kilométer hosszúságú vízvezeték - párt végrehajtó bizottság előtt a 2. kerület fejlesztési terv

t gy/mm/e zs la

1970. november 19.

a több mint százezer lakost számláló 2. kerület tanácsának vezetői csütörtökön a kerületi párt végrehajtó bizottság ülésén a negyedik ötéves terv fejlesztési koncepcióiról szövegezték be.

elmondták: a harmadik ötéves tervidőszakban mintegy 4-100 új lakást adtak át, s a következő öt évben újabb 4-700 építést tervezik. előreláthatólag új intézmények, vállalatok, közintézmények, a kerületbe: a gyorskocsi utca és a vitéz utca sarkán a legfontosabb ügyszolgálat irodaháza épül fel, a csalógány utcában az építésgazdasági és szervezési intézet székháza kap helyet, s bővíti épületét a munkavédelmi kutató intézet is.

a vízvezeték-hálózatot - főleg a külterületeken - 7 kilométerrel bővítik. a csatornahálózat fejlesztésében kiemelkedő program a vöröshadsereg uton megépülő gerincvezeték, amely pesthidegkuti és máriaremete fő szennyvíz-vezető rendszerére lesz. a levegő további szennyeződésének megakadályozása érdekében fokozott ütemben folytatják a gázprogram megvalósítását, s emellett több mint 30 millió forintot fordítanak majd mintegy 20 kilométer vezeték felújítására. a következő időszakban több mint 200 utat látnak el új burkolattal, sor kerül a mártírok útja teljes átépítésére, s több mint 90 milliós beruházás biztosítja majd a dunaparti hév-megálló és a moszkva téri metróállomás között a korszerű összeköttetést.

az ülésen rámutattak: jelenteg még sok hiányosság tapasztalható a szolgáltatások területén. különösen a hegyvidéki részek és a peremterületek ellátását illetően. a terv az, hogy a vöröshadsereg útja, a zsiroshegyi út és a hidegkuti út találkozási pontjánál, továbbá a csatárkai és törökvezéri lakótelepeken egy-egy szolgáltatóházat építenek. a tanácsai vállalatok és szövetkezetek segítségével korszerűsítik a fővárosi javító-szerelő vállalat szennyvízhálózatát, új felvevőhelyet létesít a patyolat, ezenkívül új benzintöltő állomásokat, s több autószervert is felállítanak. mintegy négyezer négyzetméter alapterületű, abc ételkészítő üzemi ház és körülbelül háromezer négyzetméter alapterületű, nagyrészt a szállodákkal összefüggő vendéglátóhelyiség létesül. a párt-végrehajtó bizottság a fejlesztési programmal egyetértett. felhívta a tanácsai vezetőket figyelmét arra, hogy további erőfeszítéseket kell tenni az ipari szolgáltatások, az iparcikk-ellátás javítására, a csatornahálózat kiépítésére. /mt1/

- 4 -

bb. 6. emlékművet állítanak a csabagyöngye csemegeszlő nemesi-tőjének békéscsabán

vid/ká/ny hgy

1970. november 19.

decemberben stark adolf emlékünnepeket rendeznek békéscsabán a világhírű szőlőnemesítő halálának 60 évfordulóján. a szervezőbizottság elhatározta: emlékművet állítanak az egykori stark porta előtti téren. egyidejűleg bemutatják a hazai és külföldi kiállításokon szerzett nagydíjakat, széleskörű levelezéseit, tudományos leírásait. felkutatják a városban és környékén azokat a szőlőtőkét, amelyek a stark nemesítésből származnak, s tudományos ülésen emlékeznek meg munkásságáról.

stark adolf már a századforduló előtt budapesten, párizsban, hamburgban, szentpéterváron világkiállításokon nagydíjakat nyert nemesített szőlőfajtáival. 70-80 évvel ezelőtti árjegyzékén 264 fajta szőlőt kínál. a legkorábban érő csabagyöngye csemegeszlőn kívül többek között aperizü, petrezselemlevelü, andaluziai, magnélküli szőlőt nemesített. /mt1/

-.-

bb. 7. újabb bulgakov mű a katona józsef színházban

t nn/tr/ny zs

la

1970. november 19.

szombaton este mutatja be a katona józsef színház mihail bulgakov álszentek összeesküvése /moliére/ című színművét. a dráma, amely párizsban 14. lajos korában játszódik - az emberi kiszolgáltatottság problémáit boncolja. a rendező iglódi istván, aki előzőleg az iván a rettentő színpadra állításával már megismertette a hazai közönséget az orosz szerző különös, zart világával. a díszleteket csányi árpád, a jelmezeket vágo nelly tervezi. a koreográfus szigetvári károly, a zeneszerző pedig bácskai györgy. a főbb szerepeket major tamás, pápai ersei, őze lajos, fülöp zsigmond, valamint urbán erika főiskolai hallgató játssza majd.

- moliére életének feldolgozása nem egyszerűen és elsősorban csak életrajzi mű - mondta iglódi istván az mti munkatársának. egyrészt mert sok vonatkozásban eltér az ismert tényanyagtól, másrészt mert bulgakov itt önmagáról vall. helyenként választ ad olyan kérdésekre is, amelyeket a nagy komédiaszerző nem tudott megoldani. számomra külön öröm ezt a darabot színpadra állítani, hiszen a művészetről, a művész társadalomban elfoglalt helyéről vallani mindig izgalmas feladat. az 50. előadás felé tartó iván a rettentő után úgy érzem, legújabb premierünk is csak megerősíti majd bulgakov növekvő népszerűségét magyarországon. /mt1/

-.-
-5-

bb. 8. fürdés - főlíásátor alatt

vid/e ká hgy

1970. november 19.

hajdusoboszlón felújítják és korszerűsítik a gyógyfürdés termál részlegét. a munkálatok miatt a két termálmedencét a téli hónapokban nem használhatják a vendégek, ezért az ovális alakú gyógymedencét főlíásátorral vonták be, s ideiglenesen ez helyettesíti a termálfürdőt. a melegvízes medence fölé 600 négyzetméter felületű főlíásátrát húztak ki. /mt1/

bb. 9. színes prospektus - lovakról

vid/e ká hgy

1970. november 19.

háromnyelvű, színes prospektusban népszerűsíti híres me-
negét a lótenyésztéséről messze földön ismert sáripusztai ál-
lami gazdaság. bemutatja legjobb lovait, értékes csikóménest
és négyesfogatát is. a prospektusokat megküldik a gazdaság
bel- és külföldi partnereinek. /mt1/

bb. 13. erdő a kimerült bánya helyén

vid/e ká hgy

1970. november 19.

a bakonyban sorra betemetik a már kimerült bauxitbányák
gödreit. a bányászok, akik korábban főleg erdőterületeket és
legelőket vettek igénybe egy-egy bauxit-telep körzetében, most
a fejtések befejezése után visszaadják a területeket a mező-
gazdaságnak. elsőnek a darvastói erdőben láttak hozzá a hely-
reállításához: a külfejtésű bánya gödreit dőzerekkel temetik
be, s a visszarakott meddőrétegre termőföldet szállítanak, s
újra fásítják a területet. a következőkben halimba mellett
a már kibányászott fejtőmedencét temetik be, majd füvesítve
visszaadják a környékbeli juhászoknak. /mt1/

- 6 -

bb. 10. korszerűsítik a mérnök- és a közgazdász-továbbképzést

1 szö/fk/e zs la

1970. november 19.

a művelődésügyi minisztérium szakbizottságot hozott létre
a műszaki továbbképzés feladatainak és új rendjének kidolgozásá-
ra. széleskörű szakmai vita után elhatározták: a mérnöktovább-
képző intézet a budapesti műszaki egyetem intézményeként végzi
munkáját, az iparban dolgozó mérnökök továbbképzésének, fele-
lőseként, a következő hónapokban kerül sor a mérnök-továbbkép-
zés korszerűsítésének jogszabályi rendezésére is./

a szakmérnök- és a gazdasági mérnökképzésben napirendre ke-
rült a tartalmi és módszertani korszerűsítés kérdése. elkészítik
az egyes szakok tantervi irányelvét és meghatározzák a képzés
célját. a feladatok közé tartozik a műszaki egyetemek 1971-75
közötti időszakra szóló szakmérnök-képzési tervének kidolgozása
is.

a korszerűsített műegyetemi szakmérnök-képzés - hasonlóan
az eddigiekhez - kétéves lesz, amely szűkebb szakterületre képez
speciális mérnököket. növekszenek azonban a felvételi követel-
mények: olyanok pályázhatnak majd a szakmérnöki fakultásokra, akik
néhány év gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek és munkájukkal

a legjobb szakmai véleményt érdemelték ki. a mérnöktovábbképzés
minőségi követelményeinek javítása mellett azonban szükséges ér-
dekléte tenni a vállalatokat is abban, hogy ösztönözzék, s az
eddigieknél hatékonyabban támogassák műszaki szakembereik tovább-
képzését - hangsúlyozzák az illetékesek. általában nagyobb figyel-
met kell fordítani a mérnöktovábbképzésben a határterületű tudó-
mányágak és az alaptudományok legfrissebb eredményeire, azok el-
sajátítására.

napirendre került a közgazdászok továbbképzésének korszerű-
sítése is. a gazdasági irányítás új rendjében különös hangsúlyt
kap, hogy közgazdászaink a legfrissebb kutatási eredményeket, is-
mereteket mihamarabb elsajátíthassák. ezzel egyidőben meg kell
oldani minden szinten a gazdasági vezető-képzés alapvető felada-
tait is, ki kell alakítani a magasszintű gazdasági vezető-képzés
új rendjét is. úgy tervezik, hogy az új feladatok elvégzé-
sére a marx károly közgazdaságtudományi egyetem keretében működő
közgazdász továbbképző tagozatot közgazdasági és vezetőtovábbkép-
ző intézettel szervezik át.

a mérnök- s a közgazdász továbbképzés új rendjének részlet-
kérdéseit a következő év első felében szabályozzák, hogy az 1971-
72-es tanévben már ennek alapján folyhasson a gyakorlati munka
/mt1/

- 7 -

bb 11. csokonai vitéz Mihály kulacsa, Lőrántffy Zsózsanna
órája - tizenötezer emléktárgy a sárospataki diákok gyűjtemé-
nyében

vid/ká/ny hgy

1970. november 19.

az egykori sárospataki kollégiumban működik az ország egyik
legrégebbi iskolamuzeuma. gazdag anyagának nagyobb részét volt
pataki diákok és tanárok ajándékozták - és adományozták még
ma is - szeretett iskolájuknak. ez a gyűjtőmunka az 1700- as
évek elején kezdődött és a muzeum kiállítótermeiben, vala-
mint raktáraiban jelenleg már több mint tizenötezer régészeti,
történelmi és néprajzi emléktárgyat őriznek. így birtokukban
van a mintegy kétszázhetven évvel ezelőtt külföldről beszer-
zett fizikai szemléltető eszközök nagyobb része, köztük a
laterna magica - a diavetítő óse. a muzeum tulajdonában van
csokonai vitéz Mihály volt pataki diák kulacsa, Lőrántffy Zsu-
zsanna fejedelemasszony asztali órája és saját kézzel himzett
urasztal terítője, valamint 2. Rákóczi Ferenc zászlaja. a mu-
zeumnak adományozta az 1600-as évekből származó habán cserép-
edény gyűjteményét a kollégium híres professzora - Kossuth La-
jos egykori tanára - Kövy Sándor. az ajándékoztató névsoraiban
ilyen nevek találhatók, mint Izsó Miklós szobrászművész özvegye,
Munkácsy Mihály festőművész és a tiszaladányi győri Elek Pa-
raszfestő. az emléktárgyak között helyezték el a kollégium
önkéntes tűzoltódiákjainak felszerelését is. az érdekes anya-
got - a fából készült vizipuskát, a tűzoltóruhákat, a diákok
részére írt tűzrendészeti szabályzatot - a közeljövőben kiállí-
táson is bemutatják. /mti/

bb 12. átépítik a szentendrei utat

i pr/mm/ny zs

La

1970. november 19.

a várható nagyarányú közúti forgalom növekedésére tekintet-
tel átépítik, korszerűsítik a szentendrei utat. már elkészült
a beruházási program is, egyelőre a Czetz János utca és a
főváros határa közötti szakaszra. a Czetz János utcától szent-
endréig új, a régi út nyomvonalától eltérő út épül, amely a
csillaghegyi Rákóczi Ferenc utca és Batthyány utca helyén, majd
az Óbuda tisz területén haladva csatlakozik a ma is használt ut-
hoz. a járművek irányonként két forgalmi sávban haladhatnak
majd, s az új utat a számítások szerint körülbelül 1995-ig tudja
majd lebonyolítani a forgalmat. / ekkor az M 11-es jelzést vi-
selő utat újabb két forgalmi sávval bővítik majd/.
/folyt köv/

-8-

bb 12. / átépítik.....folyt/ny

a várostervzők elképzelései szerint a Békásmegyeren épülő
lakótelep, illetve csillaghegy közúti forgalma külön szintű be-
köttúttal csatlakozik majd a szentendrei úthoz.

az építés menetrendje: elsőként a főváros határa és a szent
István utca közötti nyugati utpályát készítik el, ezt követően
épül meg a Czetz János utca és a főváros határa közötti kele-
ti autópálya, s utoljára kerítenek sort a szent István utca
és a Czetz János utca közötti nyugati utpályára. /mti/.

-.-

-9-

61 21

bb 14. szövetkezeti áruház épül pesterzsébeten - faházakkal
építik be,, a balatonakali úttörőtábor - vb ülések a
fővárosban

i g] zs bh la

1970. november 19.

hogyan alakult a xx. kerület iparcikk ellátása az év első felében? - erről tárgyalt csütörtöki ülésén a pesterzsébeti tanács végrehajtó bizottsága. a kerület több mint 90 iparcikküzletének többsége ma már kicsi, korszerűtlen. ennek ellenére nőtt az üzletek forgalma, bővült a választék, s fokozatosan javul a lakosság áruellátása. az év első hat hónapjában különösen nagy forgalmat bonyolítottak le a rőtex - és a keravill-üzletek, valamint a cipőboltok. /ezeknek az üzleteknek a forgalma a fővárosi átlagnál is nagyobb volt./ a kerület és elsősorban soroksár ellátását jelentősen javította a „dominó„ szövetkezeti áruház, amelyet márciusban adtak át rendeltetésének.

a végrehajtó bizottság ugyanakkor megállapította azt is, hogy például olcsóbb ruházati cikkeket - flanelárut, férfi-, női- és gyermek fehérneműt csecsemőinget - egyáltalán nem, vagy csak átmenetileg lehetett kapni. a rőtex-üzletekben gyakran hiánycikk volt az ágynemű, a párna a frotir törölköző és az olcsóbb törölkőruha.

az ülésen bejelentették, hogy a kerület iparcikk-hálózata több mint 7000 négyzetméterrel bővül a negyedik öt éves terv időszakában. a kossuth lajos téren csaknem 4400 négyzetméter alapterületen épül fel egy új szövetkezeti áruház, amelynek földszintjén élelmiszerek, emeletén pedig iparcikkek - butor, rádió, magnetofon, televízió, háztartási gépek, konyhafelszerelési tárgyak - árusítására rendezkednek be. a dózsa györgy uton, a csepeli átjáróval szemben keravill-üzlet és háztartási bolt nyílik. a baba utcától az ady endre utcaig mintegy 1300 négyzetméternyi területen cipőboltot, szivárvány áruházat, keravill-üzletet, sport-, háztartási-, továbbá vas és edényboltot létesítenek.

a xxii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága a kerület balatonakaliban levő úttörő táborának fejlesztéséről tárgyalt. a következő esztendőben a tábor fejlesztésére csaknem négy és félmillió forintot fordítanak. a pénzből konyhát és 150 személyes éttermet építenek. tizenöt - egyenként 6-8 személyes - faházat is vásárolnak, s így lehetővé válik majd további 250 budafoki, budatétényi, nagytétényi diák szervezett nyári táboroztatása. a tervben több sportpálya építése is szerepel./mti/

8.10 bh

15/1035

- 10 -

bb 15. havonta százezer forint ösztöndíjat nyújt a fizikai dolgozók gyermekeinek a tatabányai szénbányák

vid ká bh hgy

1970. november 19.

a tatabányai szénbányák példamutatóan segíti a fizikai dolgozók továbbtanuló gyermekeit. rendszeresítették az általános s a középiskolákban tanuló munkásgyerekek részére a középiskolai, illetve az egyetemi előkészítő tanfolyamokat. hasonló módon gondoskodnak azokról a fiatalokról is, akik már a szénbányáknál dolgoznak, de egyetemi tanulmányt szeretnének folytatni matematikai és fizikai szakon. a tanfolyamok vezetését a legjobb szaktanároknak bízta, s a költségek fedezését is a szénbányák vállalta.

kiszélesítette a szénbányák igazgatósága az ösztöndíj rendszert is. a tavalyi tanévben 11 gimnáziumban tanuló munkásgyerekek adott ösztöndíjat a vállalat. most újabb tanulókkal kötöttek szerződést, s így már 23 ösztöndíjasa van a szénbányáknak a tatabányai árpád gimnáziumban. e fiatalok többsége műszaki és közgazdasági egyetemre készül, de nem zárják ki az ösztöndíj-se után nem kívánnak tovább tanulni. a szakközépiskolákban 55, az egyetemeken, a főiskolákon és a felsőfoku technikumokban pedig 49 ösztöndíjasuk tanul. ezenkívül 220 vándortanulónak adnak ösztöndíjat. a vállalat igazgatósága havonként több mint százezer forintot fizet ki a tanulók támogatására./mti/

bb 17. a videoton televízió sikere külföldön

vid ká bh hgy

1970. november 19.

a videoton rádió- és televíziógyár az idén is nagy mennyiségben exportál televíziót a baráti és a tőkés országokba. tranzisztoros minivizorból az év végéig angliának és az nszknak 5000-5000, svédországnak pedig 1200 készüléket szállítanak. a svédek ezenkívül a korszerű, egypaneles alaplemezű, új televízió-családból ötezer darabot rendeltek. egyiptomi rendelésre az idén 17.500 - televíziógyártáshoz szükséges komplett alkatrészt gyártanak. a televízió szettekét különrepülőgépekkel szállítják egyiptomba, ahol magyar szakember segítségével szerelik össze a készülékeket.

mind a külföldi, mind a hazai kereskedelemnek gyártott televíziókat alaposan ellenőrzik. az utóbbi két esztendőben egy százalék alatt maradt a reklamáció aránya, ami a szakmában minimálisnak számít./mti/

8.20 bh

15/1035

- 11 -

bb 16. uttörővasut épül tiszakécskén

vid ká bh hgy

1970. november 19.

bács-kiskun megye első uttörővasutja tiszakécskén épül fel. a máv-tól ajándékba kapott két keskeny-nyomtávu kis dieselmotordony és két vasuti kocsi már megérkezett a nagyközségbe. hamarosan hozzákezdenek az egy kilométer hosszú sínpár lefektetéséhez, amely a most épülő községi sportligetet öti majd össze a tiszaparti üdülőhellyel./mti/

bb 18. a 25. ferdefurásu olajkut algyőn

vid ká bh hgy

1970. november 19.

az algyői szénhidrogén medencében vad jános főfúrómester és brigádja elkészítette a terület huszonötödik ferdefurásu szénhidrogén kútját. ezekkel az irányított ferdefurásokkal az algyőn épülő nagy olajipari objektumok, épületek, tankállomások területe alá, valamint az olajmezőt keresztülzselő folyók medre alá hatolnak, hogy onnan is kitermelhessék az olajat, a földgázt. ezeknek a kutaknak a sorában olyan is akad, amelynél a furat mélypontja fél kilométerre eltávolodik a felszíni kiinduló furásponttól. a területen mintegy 70 ilyen kut mélyítését tervezik./mti/

bb 19. kvarcitörülő berendezés a fehérvárcsurgói homokfinomító miben

vid ká bh hgy

1970. november 19.

a fehérvárcsurgói homokfinomító miben, ahol az üvegyártáshoz szükséges kvarchomokot állítják elő, nagyjelentőségű beruházás építését kezdték meg: 4 és félmillió forintos költséggel kvarcitörülő berendezést helyeznek üzembe. az évi 300 000 tonna kapacitású berendezés a kvarchomok további finomítását teszi lehetővé, az eddiginél gyorsabb, gazdaságosabb módon. az új berendezést 1971-ben adják át rendeltetésének./mti/

8.30 bh

- 12 -

bb 20. a bábolnalak három év helyett egy év alatt fizetik vissza a csibekeltetőre kapott kevíza hitelt

vid ká bh hgy

1970. november 19.

ez év májusában adták át rendeltetésének a bábolnai állami gazdaságban európa egyik legnagyobb csibekeltető üzemét. az alumínium borítású épületben - amelyet a gazdaság tervezett és épített fel - 20 óriás keltetőgépet helyeztek el. évente 22 millió csibe lát itt napvilágot. a „csibegyár” berendezéseit az egyesült államokban vásárolták. a 350.000 dolláros devizahitelt a tervek szdrint 3 év alatt kellett volna tojásexporttal visszafizetniük. a gazdaságban azonban az idén - 1968-hoz képest - megkészszerették a tőkés exportot. hetenként egyszer malév különjárattal viszik az árut beirutba, beirut partnerük pedig irakba, iránba, jordániába és kuwaitba továbbítja az árut. legújabb vevőjük szaud-arábia. az év végéig várhatóan 13-14 millió tojást szállítanak tőkés piacra, a többlet exportból 3 év helyett egy év alatt visszafizetik az új csibekeltető árát./mti/

bb 21. saját kamionnal exportál a szentesi termál tsz

vid ká bh hgy

1970. november 19.

csongrád megye legnagyobb közös gazdasága, a tizennyolcezer holdas szentesi termál tsz 490 000 forintért új mercedes kamiont vásárolt. a tizenhat tonnás hűtökocsival rövidesen megkezdik a szállításokat. az önálló exportjoggal rendelkező gazdaság kertészei több mint 100 000 négyzetméter alapterületű üvegházban nevelnek téli szegfűt és dísznövényeket. a termál tsz tagja a hungaroflor export-import egyesülésnek, amelyen át évente több mint egymillió szál vágott virágot értékesít külföldön. az egyesülés által exportált szegfű 90 százalékát a szentesi közös gazdaság adja. az új kamionnal európaszerte szállítanak majd és haza sem üresen érkezik a hatalmas gépkocsi: szaporító anyagot hoz a dísznövény választék bővítésére./mti/

8.35 bh

- 13 -

bb 22. ,, huszonkét vasárnap a kongresszus tiszteletére,,
- ifju kommunisták a kongresszusi munkaverseny sikeréért

i pr/tr zs bh la

1970. november 19.

a munkaverseny legváltozatosabb formáival köszöntik az mszmp közelgő x. kongresszusát a gyárak, üzemek, intézmények és termelőszövetkezetek ifju kommunistái. a kongresszusi munkaverseny eddig összegezett tapasztalatai szerint a fiatal kollektívák gazdasági jellegű vállalásai általában a termelési tervek teljesítésére, a minőség javítására, az önköltség csökkentésére, a gazdaságosság fokozására, a különböző beruházások határidejének előbbrehozására, a társadalmi tulajdon védelmére irányultak. a debreceni műanyaggyár kiszesei ,,22 vasárnap a kongresszus tiszteletére,, címmel indítottak mozgalmat - a gyár fiataljai 22 pihenőnapjukat fordítják az üzemi feladatok maradéktalan teljesítésére. a kecskeméti fém munkás vállalat 5-ös gyáregységének brigádjai máris szép eredményről adhatnak számot: új technológiai eljárások bevezetésével 825 000 forintot takarítottak meg.

a bajai üzemek kisz-istái is szép eredményeket értek el a kongresszusi versenyben. a vas- és fémipari vállalat fiataljai egy 18 millió forintos költséggel épülő autószerelv felett vállaltak védnökséget, hat másik bajai vállalat ifjumunkásai pedig a kismotor- és gépgyár áttelepítéséhez nyújtanak segítséget. a bajai faipari vállalat tmk brigádja azt vállalta - és teljesítette - hogy minőségileg hibás gyártmány nem hagyja el az üzemet. hasonló minőségű munkát kell végeznie annak a brigádnak, amelyik a bajai férfi fémipari üzemében alakított kongresszusi vándorzászló birtoklására pályázik.

a mecseki szénbányák kiszesei is részesei annak a felajánlásnak, amely szerinti a kossuth bánya ebben az esztendőben 1.500 tonna szénrel ad többet a népgazdaságnak. a mecseki szénbányáknál egyébként 496 brigád, több mint 11.000 tagja csatlakozott a kongresszusi munkaversenyhez. a mecseki ércbányászati vállalat dolgozói az ércdúsító 6 millió forintos többlettermelését irányozták elő, s valamennyi üzemük vállalta, hogy két százalékkal csökkentse az önköltséget. a bányászati aknamélyítő vállalata mecseki körzete több mint két és félmillió forintos tervteljesítésre vállalkozott, a téglaiipari vállalatnál 7 millió kisméretű téglák készül tervén felül. a magyar dohányipari vállalat pécsi gyárában 14 brigád versenyez a szocialista cím elnyeréséért, illetve megvédéséért, a pécsi építő- és tatarozó vállalat különböző munkahelyein pedig csaknem 200 nappal rövidítik meg az épületek átadási határidejét.

aheves megyében a mátraaljai szénbányák vállalat dolgozói idei tervüket több mint 3 millió forintos többlettermeléssel tetézik meg. a hatvani máv csomópont vasutasainak felajánlása a menetrend betartásában kamatozik, az évn gyöngyösi építőipari vállalatának kiszesei kommunista műszakot tartanak.

/folyt. köv./

8.50 bh

Tó1025

- 14 -

bb 22. /,, huszonkét ... folyt./ bh

a zalaegerszegi szállítógyár három ifjusági brigádja a szakmunkásképzés felett vállalt védnökséget, míg a zalai közlekedési vállalat ifju dolgozóinak kongresszusi munkafelajánlása várhatóan négy millió forint többletgyőzelmet eredményez. zala megyében egyébként 26 ipari, közlekedési és kereskedelmi vállalat 6200 fiatalja csatlakozott a kongresszusi munkaversenyhez. a pápai elekthermax szocialista címért küzdő ifjusági brigádjai 10 százalékkal csökkentik az önköltséget és 2500 órát dolgoznak társadalmi munkában. a fűzfői nitrokémia fiataljai egy 75 000 forint értékű polyezster tartályt készítenek társadalmi munkában. /mt1/

--

bb. 23. zöldség és gyümölcs felhozatal

nj hgy

1970. november 19.

a mai napon 131 vagon burgonya, zöldség, gyümölcsáru érkezett a budapesti zöldségtér részére.

burgonya, 64 vagon-3.50 forint, fejes káposzta 15 vagon - 2.80 forint, kelkáposzta 5 vagon -3.60 forint, karfiol 3 vagon- 5.60 forint, sütőtök 2 vagon - 2.40 forint, sárgarépa 1 vagon -2.40 forint, petrezselyem gyökér 2 vagon -5.40 forint, alma 38 vagon 5.60 forint. /mt1/

--

bb. 24. budapesti tanácskozás a munkásgyerekek tanulásáról

t/szö/nj hgy

1970. november 19.

csütörtökön, mintegy 450 fővárosi pedagógus vett részt azon a munkaértékelésen, amelyen a munkásszülők gyermekei nevelésében-oktatásában kialakult eredményes módszereket vitatták meg.

a tanácskozáson megjelent katona imre, a budapesti pártbizottság titkára, valamint dr. kálmán györgy, a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztályának megbízott vezetője. ott voltak a társadalmi szervezetek, szakszervezetek képviselői is.

/folyt. köv.

10.42 nj

Tó1220

- 15 -

bb. 24. / budapesti tanácskozás... 1. folyt./rj

hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese referátumában hangsúlyozta: javítják a főleg munkáslakta kerületek iskoláinak munkafeltételeit, megszüntetik a budapesti iskolák személyi és tárgyi ellátottságában évtizedek alatt kialakult nagy különbségeket. rámutatott, hogy bár az utóbbi időben jelentős eredményeket értek el a fővárosban, az adatok egyértelműen azt jelzik, hogy a családi környezet által meghatározott művelődési hátrányokat az általános iskola 8 osztály alatt nem képes jelentősebben kiegyenlíteni. meg kell találni tehát azokat a módszereket, amelyekkel mind az alsófokú, mind pedig a középfokú oktatási intézményekben tényleges és tartós eredményeket lehet felmutatni a munkásgyerekek segítésében. a fővárosban számos helyes és hatékony kezdeményezés alakult ki eddig is. külvárosi munkáskerületekben gyakori az iskola televízió adásainak rendszeres felhasználása a tanórákon, a pedagógusok folyamatosan tanulmányozzák a szakfolyóiratokat, szakkönyveket ilyen vonatkozású cikkeit is. nem véletlen az sem, hogy a szemléltetés sokoldalúsága és gazdagsága éppen a munkáskerületi iskolákban fejlett. például a xx. kerületben a török flóris uti általános iskolába 140 alkalommal, az angyalföldi radnóti uti általános iskolába 69-szer, az újpesti április 4. téri általános iskolába 48-szor, az óbudai árpád gimnáziumba 46-szor kölcsönöztek az elmúlt tanév során oktató filmet. nagy segítség ebben a munkában a szakköri munka változatos, színvonalas megszervezése: itt alakulhat ki a gyerekekben szellemi munka iránti igény is. a legáltalánosabbnak mondható módszer a tanulók általános műveltségének emelésére irányuló törekvés; olyan színvonalas, kulturális nevelő-munka, amely pótolja azt a hiányt, amelyet a családi környezet jelent. számos általános iskolában, középiskolában színházba, operába, hangversenyekre viszik a gyerekeket, akiknek többsége ilyenkor találkozik először a klasszikus irodalom, zene alkotásaival. a pedagógusok többsége felismerte, hogy az iskolák-

nak nemcsak a tantervekben lefektetett művelő hatásokat kell közvetítenie, hanem élményszerűen kell megismertetniük és érzelmileg is közel kell vinniük a tanulókat korunk műveltségét formáló alkotásokhoz és intézményekhez vagyis fel kell kelteniük bennük az állandó művelés, önművelés igényét.

/folyt.köv./

10.50 rj

10.12.30

- 16 -

bb. 24. / budapesti tanácskozás... 2. folyt./rj

különösen hasznosnak nevezhetők azok a törekvések, amelyek a könyv szeretetére kívánják megtanítani a gyerekeket. óbudán, a szabó ervin könyvtár és a napközi otthonok között megagyezés született: közösen biztosították, hogy a munkásgyerekek szervezeten juthassanak az irodalmi alkotásokhoz, úgy, hogy ezeket hosszabb-rövidebb időre a könyvtár kölcsönzi a napközi otthonok részére. alapvető feladat az is, hogy a munkástanulók nyelvi kultúráltságát, szókincsét, beszédkészségük színvonalát megfelelően fejlesszék. ebben nagy szerepe van az idegennyelvi oktatásnak. ezért törekszik a főváros arra, hogy a munkáskerületekben növelje a nyelvi szakosított tantervű osztályok számát. a nagyobb munkáskerületekben szükséges volna, hogy már az általános iskola alsó tagozatának harmadik osztályától több ilyen jellegű osztály működjék, de megkülönböztetett figyelmet kellene fordítani a továbbiakban a gimnáziumok, idegennyelvű osztályaira is. általában a tagozatos tantervű osztályokról elmondható, hogy arányuk növekedett a külső kerületekben, s elérte az 56.7 százalékot. növekszik a fizikai dolgozók gyermekeinek száma is, ezekben az osztályokban.

a fővárosi tanács szociális és tanulmányi segélyt létesített a tehetséges munkásgyerekek tanulásának segítésére. több kerületi tanács saját erejéből nyelte a segély összegét, s így ma összesen 989 tanuló kap szociális és tanulmányi támogatást a fővárosi iskolákban. nem elég azonban a segélyeket odaítélni, hangsúlyozta a végrehajtó bizottság elnökhelyettese, biztosítani kell azt is, hogy az ösztöndíjban részesülő tanulók megfelelő pedagógiai támogatásban is részesüljenek. több iskolában megszervezték ezekkel a tanulókkal való egyéni foglalkozást: a szükségletnek megfelelően biztosítják korrepetálásukat, kialakítják speciális érdeklődésüket, s ennek lehetőségeit tervszerűen meg is szervezik.

/folyt.köv./

10.55 rj

10.12.30

- 17 -

bb.

bb. 25. közepes kadarka-, gyenge kövidinka termés- szüreti zárójelentés csongrádból

vid/ká/rj hgy

1970. november 19.

Csongrád megyében a 20 000 holdas szőlőterületen az utolsó tőkéről is lesztek a fürtöket. a terméseredmények nemcsak vidékenként és gazdaságonként, hanem telepenként és táblánként is nagyon különböznek. a vizes évjárat és a korai őszi fagyok csökkentették a hozamokat. a belviz több mint félezer hold ültetvényt tett tönkre. a szüret felénél tartottak, amikor két egymást követő fagyhullám leperzselte a lombzatot és ez gátolta a bogyók cukrosodását. a délalföld két uralkodó borszőlő fajtája közül a kadarka közepes, a később érő és az időjárás viszontagságainak jobban kitett kövidinka pedig gyenge termést adott. az elmúlt évek hozamaitól az idei termés mennyiségben mintegy 20 százalékkal, minőségben pedig másfél-két cukorfokkal maradt el.

a súlyos elemi csapások kártételeit némileg el^ecsúszyozták azok a korszerű fiatal nagyüzemi telepítések, amelyek kétszer annyi termést hoztak, mint az idősebb szőlők. csongrád megyében 6600 hold az 1960. után telepített ültetvények területe. /mti/

--

bb. 26. meggyorsították a gépesített alapozási módszerek elterjesztését

t/sb/rj hgy

1970. november 19.

a penészes építésmód egyik nagy ellentmondása, hogy sokáig tart az alapozás, éppen annyi ideig, mint az épületelemek összeszerelése és a befejező munkák elvégzése. az utóbbi években már ország-szerte sorkerült a gépesített alapozás megkezdésére, de a negyedik ötéves tervben előirányzott nagy építési feladatok előkészítése érdekében összegezni kell ezeket a tapasztalatokat és meghatározni a gépesített módszerek elterjesztésének legfontosabb teendőit. az építőipari tudományos egyesület ennek érdekében csütörtökön országos ankétot rendezett, a mélyépterv székházában, amelyen valamennyi jelentős beruházó, tervező és kivitelező vállalat szakemberei résztvettek.

/folyt.köv./

11.00 rj

10.12.30

- 18 -

bb. 26. / meggyorsították... 1. folyt./rj

dr. szabó jános akadémiai levelező tag, az építésügyi- és városfejlesztési miniszter első helyettese vitaindító előadásában elmondotta, hogy a harmadik ötéves tervben az alapozási munkának 25 százaléka volt gépesíthető. a következő tervidőszakban meg kell kétszerezni a gépesített alapozás arányát, tehát az összes alapoknak mintegy 50 százalékát kell majd gépesített módszerrel elkészíteni. a gépesítés általában egyharmadával csökkenti az alapok építésének idejét, s ami ugyancsak rendkívül fontos, jelentős munkaerőmegtakarítást eredményez. sok esetben fele, vagy egyharmad annyi dolgozó elegendő a gépesített munkához, mint a hagyományos alapozáshoz. a gépesítés kiterjesztésében nemcsak újabb korszerű berendezések beszerzése és elterjesztése fontos, hanem az is, hogy a beruházók, a tervezők és a kivitelezők közös összefogással teremtsék meg a korszerű módszerek kiterjedtebb alkalmazásának feltételeit. /mti/

--

vbb. 27. kiemelkedő munkasiker: kétszeresen teljesítette 16 millió forintos kongresszusi vállalását a bolyi állami gazdaság

vid/rj ká hgy

1970. november 19.

hazánk egyik legnagyobb mezőgazdasági üzeme, a 27 ezer holdas bolyi állami gazdaság, kiemelkedő munkasikerrel köszönti a pártkongresszust. az üzemi terv 70 millió forint eredményt írt elő erre az évre, s a dolgozók vállalták, hogy 16 millióval túlteljesítik azt. nagy elhatározás volt, tekintettel a kedvezőtlenül alakult időjárásra és emellett egyéb természeti csapások - belviz, jégverés - is sújtották a gazdaságot az év folyamán.

a technológiai rendszerek továbbfejlesztésével, korszerűbb termelési módszerek bevezetésével és nem utolsósorban a szocialista címért küzdő 52 munkabrigád lelkesedésével sikerült urrá lenni a nehézségeken, amit a magas növényi és állati hozamok is mutatnak. búzából 19.5 mázsa, borsóból 15.1 mázsa, repceből 13.7 mázsa, komlóból 5,3 mázsa és kukoricából csaknem 40 mázsa termett holdanként. a tíz hónapi átlagot alapul véve az egy tehénre jutó tejhozam 3570 liter és az egy tyukra jutó tojáshozam 260-270 lesz ebben az évben. kedvezően alakult a költség színvonal is.

a gazdaság várható eredménye - az előzetes számítások szerint - meghaladja a százmillió forintot, ami tehát azt jelenti, hogy a dolgozók kétszeresen teljesítették kongresszusi vállalásukat. a párt ix. kongresszusa óta háromszor nyerték el a bolyiak a legmagasabb vállalati kitüntetését: a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. a nagyüzem már hétszeres tulajdonosa a kitüntetésnek. a gazdaság kollektívája a kongresszusi verseny során úgy dolgozott, illetve dolgozik, hogy nyolcszoros is kiérdemelje a vörös vándorzászlót és elnyerje a „szocialista munka vállalata,, címet is. /mti/

--

11.40 rj

10.12.30

- 19 -

bb. 28. rendőrségi hírek

i/zsu/rj hgy

1970. november 19.

a megengedettnél nagyobb sebességgel vezetett egy teherautót a xv. kerületben a rákos ut, a régi főtí ut és a felszabadulás utja kereszteződésénél molnár ferenc 32 éves gépkocsivezető és halálra gázolta balla károlyné 67 éves háztartásbelit. a rendőrség molnár ferencet őrizetbe vette.

x x x

siklós és nagyharsány között egy sorompó nélküli vasuti átjáróban balogh péter, 43 éves alkalmi munkás fogatával figyelmen kívül a sínekre hajtott és egy személyvonat elütötte. olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

x x x

kistelek községben a pusztaszeri kossuth tsz teherautójával kiss mihály 23néves gépkocsivezető elgázolta király józsefné 81 éves, háztartásbelit. az idős asszonyt életveszélyes sérüléssel vitték kórházba, ahol az orvosok már nem tudtak rajta segíteni. a rendőrség vizsgálatot indított a baleset körülményeinek tisztázására.

x x x

debrecenben, a máv vontató főnökség területén felrobbant egy acetilén gázfejlesztő készülék. a baleset következtében nagy sándor, 33 éves tiszakécskei lakatos a helyszínen meghalt. rácz sándor 44 éves máv művezető és kánya józsef, 41 éves máv motorvezető súlyosan megsérült. a rendőrségi vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gázfejlesztő készülék gyári hibás, repedt volt. nagy sándor a készüléket meg akarta javítani, oxigénnel feltöltötte és amikor hegesztőpisztollyal megkezdte a munkát a berendezés felrobbant. a rendőrség folytatja a vizsgálatot a felelősség megállapítására. /mti/

--

11.45 rj

Tólt

- 20 -

bb. 29. egy millió 800 ezerrel nőtt a sertésállomány - megélénkült a malac és a süldő kínálat

i/rj ie hgy

1970. november 19.

a közröbpi intézkedések hatására fellendült a hazai sertés-tenyésztés: az állomány jelenteg 1.8 millióval nagyobb, mint egy évvel ezelött. ennyi sertés 1964 óta egyetlen évben sem tartottak a nagyüzemi és a háztáji gazdaságokban.

a tenyésztési kedvet bizonyítja, hogy a szokásostól eltérően a kocaállomány az év közepétől október elejéig nem csökkent, sőt 15 ezerrel gyarapadott. az állomány növekedését jól szolgálta, hogy a háztáji gazdaságok - kedvezményes feltételek mellett - vemhes kockát vásárolhatnak úgy, hogy az azonnali készpénz fizetés helyett később, a kockák szaporulatával egyenlíthetik ki tartozásukat. egy év alatt 60 ezer állatot vettek át a gazdák a házak mellett s az utóbbi időben többnyire üres ólak benépésítésére. az állatforgalmi és husipari vállalatok 3 hónappal ezelött némileg módosították az akció feltételeit. az újfajta szerződések iránt szintén változatlan az érdeklődés, eddig 3500 vemhes kockát „helyeztek”, ki a portákra.

a kedvező helyzetre utal az is, hogy a piacokon - a várakozásnak megfelelően - élénkült a malac- és a süldő kínálat. a piacra felhozott állatok legnagyobb része még a szabadpiaci forgalom keretében kel el. tehát a hizlalásra alkalmas állatokat a háztáji gazdaságok vásárolják meg. ugyanakkor a vállalatok is az eddiginél lényegesen több malacot és süldőt vesznek meg hizlalásra.

az árak novemberben érdekesen alakultak. a vállalatok 32 forintos különkinti szerződéses árával szemben, a dunántulon egyes helyeken 40 forintot kérnek a malacokért a szabadpiacon. ezeken a helyeken a vállalatok - az árak miatt - a vásárlásokba nem is tudnak beleszólni. az alföldi megyékben már olcsóbb a malac, itt a szabadpiacon az állami vállalatok is tudnak vásárolni és élnek is a lehetőséggel. a hizlaldákba továbbított állatok egy részét éppen innen szerzik be.

a piacokon felkínált állatok novemberben is gazdára találhatnak másképpen nem, akkor a vállalatok - az érvényben lévő utasítás szerint - vásárolják fel a kínálatot, néha még olyan áron is, hogy maguk keresnek a továbbhizlalásra vállalkozó gazdaságokat. ezeknek a gazdaságoknak jórésze bankhitellel fedezi a hizlalás költségeit. /mti/

--

11.55 rj

Tólt

- 21 -

bb 30. új növényvédőszer

1 jf/fk 1e bh hgy

1970. november 19.

a kém növényvédelmi főosztálya új növényvédőszer forgalomba hozatalát engedélyezte. az egyik ilyen készítmény a basudin rovarölő szer, amely a nagyüzemekben, illetve házikertekben a kukorica, a burgonya és a zöldségfélék növényvédelmének használható fel. a francia pechiney progil cég gyártmányát, a sofrilt jövőre a szőlő-lisztharmat ellen „vethetik”, be. az északmagyarországi vegyiművekben állítják elő a satox-elnevezésű rovarölő készítményt./mti/

..-

bb 31. két évi szabadságvesztés garázdaságért

vid fm bh hgy

1970. november 19.

a makói járásbíró hivatalos személy ellen elkövetett erőszakos cselekmény miatt vont a felelősségre petrovics illés makói, táncsics Mihály utca 81. szám alatti lakost. a közelmúltban nagymennyiségű szeszes ital elfogyasztása után taxin vitette magát haza, de a számla megfizetését megtagadta, s a gépkocsivizetőt késsel megszurta.

petrovics illést a bíróság két évi szabadságvesztésre ítélte és elrendelte előzetes letartóztatását. az ügyész súlyosbításért, a vádlott enyhítésért fellebbezett./mti/

..-

bb 32. a határidőnél öt nappal előbb készült el a rudabányai dolomittörő és osztályozó mű

vid fm bh hgy

1970. november 19.

a rudabányai vasércművek dolgozói - a pártkongresszus tiszteletére - vállalták, hogy az alsótelekes község határában nemrég megnyitott új dolomittányában - amelynek vagyonát az eddigi kutatások alapján tízmillió tonnára becsülik - feldolgozó üzem létesítenek. az itt feltárt, csaknem harminc százalékal kalciumot és tizennyolc-husz százalékal magnézium-oxidot tartalmazó ásványi anyag kohászati célokra igen alkalmas, de gazdaságosan csak az ipar által kért szemmagyságban értékesíthető. ezért határoztak úgy a rudabányaiak, hogy fejlesztési alapjuk felhasználásával - házi tervezésben és kivitelezésben - évi hatvan ezer tonna teljesítményű dolomittörő és osztályozó művet építenek. a munkákat úgy ütemezték, hogy az új üzem a pártkongresszus megnyitásának napjára elkészüljön és abból még az idén mintegy öt-hatezer tonna, négyféle szemmagyságú terméket szállítsanak kipróbálásra a diósgyőri és ózdi nagyolvasztókba. a műszaki és fizikai dolgozók összefogásának eredményeként a házi beruházásban épült dolomittörő és osztályozóműben a határidő előtt öt nappal, csütörtökön megkezdhetők az üzemi próbákat./mti/

..-

- 22 -

12.45 bh

p

bb 33. időjárásjelentés

bh bs

1970. november 19.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 12 órakor:

enyhe, de szeles idő

az ibériai-félsziget és a földközi tenger nyugati medencéje felől, szárazföldünk nyugati és középső részein át 1500-2000 km széles zónában nagy sebességgel meleg, szubtrópusi eredetű levegő áramlik észak, északkelet felé hatására az érintett területeken az évszakhoz képest szokatlanul enyhe, szeles, nyugat-európában és dél-skandináviában esős az idő. közép-európában ma hajnalban még csak szórványosan fordultak elő kisebb esők. fagypont alatti hőmérsékletet csütörtökre virradó éjszaka már csak szárazföldünk északi részein mértek.

házánkban szerdán a főváros és a bükk-hegység környékén egész napon át borult volt az ég. az ország többi részén változó mennyiségű felhőzetet és 2-7 órás napfénytartamot észleltek. a hőmérséklet a borult helyeken csak 3, 8. máshol általában 9, 14, a dunántúlon a déli határvidéken 14, 16 fokig emelkedett, az északi megyékben és a tiszántúl keleti felén az esti és az éjszakai órákban kisebb esők voltak, a lehullott csapadék mennyisége azonban sehol sem haladta meg a 2 mm-t. péntekre virradó éjszaka szeszélyes területi eloszlásában 0-14 fokig süllyedt a hőmérséklet. ma délelőtt keleten még borult máshol változóan felhős volt az ég. a keleti megyékből kisebb esőket is jelentettek. 11 órára a ködös sopronban és az erősen felhős keleti megyékben csak 5-12, máshol 13, 18 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 3, 6 fok volt, a sokévi átlagnál 0.4 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

csütörtökön változóan felhős idő, legfeljebb néhány helyen kisebb esővel. pénteken megnövekvő felhőzet, nyugat felől esőkel, helyenként zivattal. időnként élénk átmenetileg erős déli, délnyugati, a dunántúlon pénteken északnyugatra forduló szél. enyhe idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6, 11, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 12-17 fok között.

távolabbi kilátások hétfőig:

legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek eleinte 8, később 2 fok körül. legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte 13, később 8 fok körül. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ eső az ország területének 90 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 268 centiméter. /mti/

..-

13.10 bh

- 23 -

bb 34. bővülő sorozatok, új műfajok az Európánál - a 25 éves kiadó sajtótájékoztatója

t tf/gk hi bh bs

1970. november 19.

a világ minden részéről évente körülbelül 200 könyv olvasó-példányát hozatják meg az Európa kiadóhoz és alapos tanulmányozás, lektorálás után 130-140 művet juttatnak el magyar fordításban az olvasóhoz. jelenleg így alakul a világ-irodalmi könyvkiadás magyarországi gazdájának, az Európa kiadónak a munkája, amely most fennállásának 25. évfordulójához érkezett - mondta csütörtöki sajtótájékoztatóján domokos jános igazgató. megemlítette, hogy negyed század alatt 3700-nál több kiadvány látott napvilágot, összesen 40 gynéhány millió példányban. ami az olvasnivalók kötetenkénti példányszámát illeti, átlagosan 23 000 körül van. természetesen a népszerű sorozatok ennél jóval nagyobb tételben kerülnek forgalomba, például az otthoni könyvtár-alapozásra szolgáló „világirodalom remekai”, most induló - két évre tervezett - új sorozatával már százezer példány fölött tartanak, és a terjesztők részéről érkező igények további tételeket sürgetnének. ugyancsak a legnagyobb olvasottságú sorozatok közé tartozik a modern könyvtár, amely a napokban érkezik 200. kötetéhez.

az olvasókultúra terebélyesedése újabb és újabb igényeket jelent, már nemcsak szépirodalmat vár a közönség a világ írás-művészetének terméséből, hanem például filozófiai munkákat, az Európa bibliofil osztálya, a helikon könyvművészeti műhely két új sorozatot indított, sikerrel. az első kötet, spinoza etikája ugyszólván a pult alól kelt el, s máris második kiadásban kellett elkészíteni. néhány héten belül várható thomas hobbes „Leviathan”, -ja, és ide készülnek platon, arisztotelesz, hegel, kant, descartes, diderot, tehát a filozófia fejlődését nagyban formáló gondolkodók művei. a modern könyvtár eddigi szép-irodalmi profilját is bővíti a kiadó esszékötetekkel, tanulmányokkal. a francia új regényről szóló kötet után rövidesen kikerül a sajtó alól a sturkturalizmusról szóló tanulmánykötet. mintegy alsorozatot jelentenek majd a modern könyvtárban a társadalomtudományi, illetőleg ezzel rokon területekről való munkák, elsőként a napokban kerül az olvasók kezébe egy könyv a számítógépekről, a technikai forradalom társadalmi vetületeiről.

arról is szó esett a sajtótájékoztatón, hogy a szocialista országok könyvműhelyeivel széleskörűen kiépítette az Európa közös könyvkiadási programját. a szovjetunióval, romániával, csehszlovákiával, jugoszláviával olyan gyakorlatot alakítottak ki, hogy a magyar nyelvterület egészére szánt könyveket mindig egy-egy kiadó gondozza, s a terjesztés export-import alapon történik./mti/

--

- 24 -

13.25 bh

bb 35. százharminckét tonnás hidfő beemelése szegeden

vid fm bh hgy

1970. november 19.

a felújítás alatt álló szegedi tiszahidnál nem mindennapi feladatot oldottak meg csütörtökön a hidépitő vállalat dolgozói. különböző készülékek, görgők, emelők, csőrők segítségével egy darabban toltak a helyére egy 132 tonnás előregyártott vasbeton hidfő-szakaszt, vagyis a hidfő egyik felét, a másik felét is elkészítették már, s rövidesen az is a helyére kerül. ezzel a mintegy 8 millió forint értékű felújítási munka befejeződik. a felújításra azért volt szükség, mert - bár a felrobbantott szegedi hidat a felszabadulás után újjáépítették - a hidfők a régiék maradtak. ezeket az 1880-as években még a francia eiffel cég készítette a régi hiddal együtt és szerkezeti részei elavultak./mti/

--

bb 36. jelentős előrehaladás győr-sopron megyében a csökkent munkaképességű dolgozók rehabilitációja terén

vid fm bh hgy

1970. november 19.

jelenleg 3673 - csökkent munkaképességű dolgozó részére alkalmas - munkahelyet rendelkeznek győr-sopron megyei üzemei, - állapították meg a megyei tanács végrehajtó bizottságának csütörtöki ülésén. a jelentős előrehaladás annak is köszönhető, hogy a vállalatok az utóbbi időben széles körben, gondosan előkészítve folytatják rehabilitációs tevékenységüket. egy év alatt újabb hatszáz csökkent munkaképességű dolgozó részére alakítottak ki munkahelyet, ami re több mint hétmillió forintot költenek állami támogatással, valamint a győri városi és a csornai községi tanács segítségével.

a végrehajtó bizottság utasította a munkaügyi osztályt: amennyiben valamelyik vállalat a csökkent munkaképességű dolgozók munkahelyeinek kialakítása terén nem tesz eleget szerződésben vállalt kötelezettségének, - a munkaügyi osztály tegyen előterjesztést az illető vállalat részére e célra áttartott pénz visszafizetettésére.

az ülés résztvevői megállapították azt is, hogy a rehabilitáció csak azokban az üzemekben folyik megnyugtatóan, ahol a tevékenységet főállású üzemorvos irányítja. a jelenlegi üzemorvosok száma azonban kevés e feladat jó elvégzéséhez. ezért utasították az egészségügyi osztályt, tegye tervszerűbbé a főállású üzemorvosok beállítását./mti/

--

- 25 -

13.35 bh

t

bb. 24. / budapesti tanácskozás a munkásgyerekek... 3. folyt./rj

a tanácskozás több részvevője hangsúlyozta a vita során: elsődleges feladat a szülők felvilágosítása. a legtöbb iskolában állandó és személyes kapcsolatot alakítottak ki a munkásgyerekek szüleiivel s családlátogatásokkal, a fogadóórákon egyéni beszélgetésekkel, és számukra rendezett külön szülő értekezlettel teszik teljessé a kialakult kapcsolatot. így igyekeznek meggyőzni azokat, akik ragaszkodnának ahhoz, hogy gyermekük minél előbb kenyérkereső legyen. ugyanakkor gyakran maguk a tehetséges munkásgyerekek is bátorítanak, visszarriadnak a továbbtanulástól, hangsúlyozták a felszólalók. ezért a velük való egyéni foglalkozás is alapvető feladat. több középiskolában a pedagógusok saját szakkönyviket kölcsönzik ezeknek a gyerekeknek, hogy a legfrissebb kutatási-elméleti eredmények alapján készülhessenek az egyetemre, főiskolára. a bejáró tanulók többsége fizikai dolgozók gyermeke, ezért alapvető feladat a tanulószobák pedagógiai munkájának színvonalas megszervezése. számos középiskolában ezt úgy oldják meg, hogy különböző szakostanárok egyénileg foglalkoznak délutánonként a gyerekekkel.

hogy az esetleges kedvezőtlen egyéni környezet mennyire nem jelent helyrehozhatatlan hátrányt a tanulásban, arra példaként említették a keleti károly utcai kollégium munkáját. innen 22 gimnáziumba járnak a bentlakó munkás-parasztgyerekek. a folyamatos pedagógiai munka eredményeként, a határozott pályairányítással, az érettségi tárgyak megkülönböztetett intenzív tanulásával elérték, hogy az elmúlt tanévben valamennyi végzős kollégistát felvették az egyetemekre, főiskolákra. megemlítették a hozzászólók, hogy budapest több középiskolájában szerveztek a különböző vállalatok, intézmények, társadalmi szervek speciális szakköröket, és ezeket anyagilag is támogatják. a szakkörök munkájába bevonják a tehetséges munkásgyerekeket is.

a kisz feladataival foglalkozva kiemelték: az oktató-nevelő munka során az ifjúsági szervezetnek támogatnia kell a munkásgyerekek közéleti aktivitását. az is feladat, hogy ezeket a gyerekeket minél nagyobb létszámban vonják be a társadalmi tevékenységbe. /mti/

13.45 rj

- 26 -

bb 37 munkás-képzőművészek vándorkiállítása a jászágban

vid fm bh hgy

1970. november 19.

vándorkiállítással köszöntik a x. pártkongresszust a jászberényi déryné művelődési központ munkás-képzőművészeti szakkörének tagjai. a jászberényi hűtőgépgyár patronálásával működő szakkörben - sáros andrás képzőművész-tanár vezetésével - diákok, munkásfiatalok és felnőttek egyaránt megtalálhatók. alkotásaikból 30 akvarellt, grafikát, olajfestményt - vándorkiállításon mutatják be a jászágban. a gyűjteményt most a jászfényszaru művelődési házban állították ki, majd jászapatiban, s a jászág valamennyi községében bemutatásra kerül. /mti/

--

bb 38. befejezték a kenyérgabona vetését szolnok és nógrád megyében

ö vid-kz/tné bh hgy

1970. november 19.

csütörtökön szolnok és nógrád megyéből adtak jelentést a kenyérgabona vetésének befejezéséről. szolnok megyében ezzel egyidejűleg az összes őszi gabonák magja a földbe került és ugyanakkor - az országban elsőként - végeztek a kapások betakarításával is. az utóbbi eredmény a mezőgazdasági dolgozók kongresszusi versenyének egyik legszebb ténye. a szolnok megyei nagyüzemek dolgozói a kedvező októberi időjárást kihasználva két műszakban és általában a pihenő- napokon is dolgoztak. azok a gazdaságok, melyek előbb végeztek a munkával, nyomban az elmaradottakba irányították át a legonfotsabb gépeket. a szolnok megyei állami és szövetkezeti gazdaságoknak így végül is a múlt évvel azonos időpontban sikerült befejezniük az őszi betakarítást.

nógrádban a kenyérgabona elvetésével egyidejűleg letudták a cukorrépa betakarításának gondját, s a kukorica döntő többsége is biztos fedél alatt van. a következő napokban mind a két megyében az őszi mélyszántásra összpontosítják a gépeket. /mti/

--

14.25 bh

- 27 -

17-1520

bb. 39. két- és félmillió háztartási gép - bővül a választék
vid/kz/rj hgy 1970. november 19.

Bemutatót tartott csütörtökön debrecenben a technika házában a hajdusági iparművek. Lévai Imre igazgató ez alkalommal rámutatott, hogy az üzem egész tevékenysége szervesen kapcsolódik a párt szociálpolitikai irányelveihez: a háztartások gépesítésével járul hozzá a nők élet- és munkakörülményeinek megkönnyítéséhez. Ugyanilyen célból a negyedik ötéves terv időszakában tovább növelik gyártmányaik választékát. Csadrecki László műszaki igazgató elmondotta, hogy a hajdusági iparművek az indulása óta eltelt 13 év alatt 2.5 millió háztartási gépet gyártott. Ennek köszönhető, hogy hazánk a mosógép használatban sok iparilag fejlettséget is megelőz. Magyarországon jelenleg már száz háztartásonként 65 mosógépet, 22 centrifugát és 32 porszívót használnak. A negyedik ötéves terv időszakában a gyár kifejleszti a beépíthető háztartási géptípusokat: ruhaszárító szekrényeket, konyhai hulladékörleket, konyhai páraelszívókat és különböző zománcozott szerelvényeket ad majd piacra. Tervezik a zománcsempé gyártásának megkezdését is. A hagyományos háztartási gépek választékát a jelenlegi 13-ról 20-ra növelik, s a jelenlegihez képest 56 százalékkal több háztartási gépet adnak majd piacra. Forgalomba hoznak többek között kisebb mosásokhoz alkalmas törpe mosógépeket is. /mti/

bb. 40. elbucszatták czeitler sándort
t/sz/rj ie hgy 1970. november 19.

Csütörtökön a farkasréti temető kolombáriumában a családtagok a barátok, a munkatársak, s a gazdasági élet számos vezető képviselője jelenlétében elbucszatták Czeitler Sándor külkereskedelmi miniszterhelyettesét. Ott volt Kisházi Ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke és jelen volt a budapesti diplomáciai testület több tagja, a budapesten működő külföldi kereskedelmi képviselők vezetői és tagjai. A külkereskedelmi minisztérium vezetői és dolgozói nevében dr. Szalai Béla miniszterhelyettes, a külkereskedelmi minisztérium kommunista nevében Hegedűs János, a minisztérium pártvégrehajtó bizottságának titkára, a barátok nevében végi István, az MSZMP központi bizottsága gazdaság-politikai osztályának osztályvezetője, vett búcsút a fiatalon, 40 éves korában elhunyt Czeitler Sándortól, aki mint közgazdász, az egyetemi tanulmányai befejezése óta dolgozott különböző beosztásban a külkereskedelmi minisztériumban és eredményes munkájával hozzájárult a külkereskedelem s hazánk nemzetközi gazdasági kapcsolatainak fejlesztéséhez.

A Czeitler Sándor hamvait tartalmazó urna elhelyezése a farkasréti temetőben december 4-én 9.30 órakor lesz.
/mti/

14.40 rj

- 28 -

NA 150

bb. 41. kinevezés

rj ie hgy 1970. november 19.

A Szövosz elnöksége dr. Varga Jenőt, a Hungarofruct zöldség-gyümölcs szövetkezeti külkereskedelmi vállalat vezérigazgatójává nevezte ki. A Hungarofruct vezérigazgatóját csütörtökön dr. Molnár Frigyes, a Szövosz elnöke iktatta be új hivatali tiszt-ségébe. /mti/

--

bb. 42. „alap-óriás”,

vid/kz/rj hgy 1970. november 19.

Hatvan méter hosszú, 16 méter széles és másfél méter vastag betonlapot készítenek a dunai vasmű épülő folyamatos acélöntőművében. Ezen áll majd a két öntőtorony és a két öntőgép. Készíté-
sét csütörtökön kezdte meg Osztrocska András, László Imre és Gulyás József brigádja. Az egymást váltó munkacapatok a párt x kongresszusa tiszteletére felajánlották, hogy 10 nap alatt be-
dolgozzák a tervben előírt 1500 köbméter betont, amelyet éjjel-
nappal folyamatosan szállítanak a billenős tehergépkocsik a helyszínre az óriás alaphoz összesen 3000 mázsa betonacélt használtak fel.
/mti/

--

cbb. 43. veszett róák nógrád megyében

vid/kz/rj hgy 1970. november 19.

Kóborló rókát ejtettek el a nógrád megyei Legénd községben. Elpusztítása előtt gyanúsán szelíden viselkedett és ezért megvizsgáltatták. A vizsgálat során kiderült, hogy a róka a fel-tételezésnek megfelelően veszett volt. A megye másik két közsé-
gében - felsőpetényben és nőtincsen - is veszettség-gyanús ró-
kát észleltek. Az illetékes megyei állategészségügyi szer-
vk megtették a szükséges intézkedéseket s az óvatossági rend-
szabályok betartására is felhívták az érintett községek lakosságát.
A vadászok irtóhadjáratot tartanak. Nógrádban a tavasszal elvégezték a kötelező vadírtást s ezért az állategészségügyi szakemberek úgy
vélik, hogy a veszett róák a szomszédos területekről vándoroltak
a megyébe. /mti/

--

14.50 rj

- 29 -

NA 150

bb 44. termál társulás a balaton parton

vid/kz/tné/ny hgy

1970. november 19.

társulás alakult a balatonnagyberek-i állami gazdaság, három termelészövetkezet, továbbá a somogy megyei kertészeti és parképítő vállalat részvételével a fonyódtól mintegy 10 kilométernyire lévő táska község határában feltárt 73-74 fokos vízhasznosítására. a társulás több mint 40 millió forintos beruházással termálvízre berendezett nagyüzemi kertészetet, baromfi- és sertéstelepet hoz létre. a társulásra különösen a balatonvidék primőr ellátásában hárul fontos feladat. /mti/

bb 45. a kongresszus tiszteletére - bővült a lakástextil-vászték

vid/kz/tné/ny hgy

1970. november 19.

a hazai kereslet 63 százalékát kielégítő lakástextil-vállalat hat gyárának 6000 dolgozója a pártkongresszus tiszteletére a tervezetthez képest 9 százalékkal növelte az egy főre jutó időarányos termelési értéket. már eddig is gazdag áruválasztékukat tovább bővítették: 37 féle új cikket, köztük négyféle új takarót, tízfajta új műszörmét, kilencfajta butorszövetet és 14 féle szőnyeget adtak piacra. /mti/

bb 46. rendőrségi hírek

mm/ny hi hgy

1970. november 19.

taska István 42 éves szobafestő, budapest a 13. kerület Csángó utca 11 szám alatti földszinti lakásán rendezetlen családi élete miatt, öngyilkossági szándékból - benzinnel leöntötte és meggyújtotta az ágyneműt. robbanás és tűz keletkezett, melynek következtében az életveszélyesen megsérült ember kórházszállítás után meghalt. a lakástűzet eloltották a tűzoltók.

a 15. kerületben a rákos ut, régifóti ut és a felszabadulás ut kereszteződésénél molnár ferenc 32 éves budapesti gépkocsivezető teherautóval gyorsajtás közben halálra gázolta patla károlyné 67 éves budapesti háztartásbelit. a gázoló gépkocsivezetőt őrizetbe vették.

/folyt köv/
15.25/ny

-30-

NA 1500

bb 46. /rendőrségi .....folyt/ny

a baross utca és ahornváth mihály tér torkolatánál sréter gizella 27 éves gépkocsivezető a kijelölt gyalogátkelőhelyen nem adott elsőbbséget és tehergépkocsival elütötte henc matild 67 éves budapesti nyugdíjast. az idős nőt súlyos sérüléssel szállították kórházba a mentők.

ujpesten a fóti ut és a labdarugó utca kereszteződésénél nyíri lászló 29 éves dunakeszi gépkocsivezető szabálytalan kanyarodás közben tehergépkocsival összeütközött egy motorkerékpárral. papp ferenc 31 éves erdőkeresi lakatos, a motorkerékpár vezetője súlyosan, utasa könnyebben megsérült. mindkettőjüket kórházba szállították. eljárás indult a tehergépkocsi vezetője ellen.

a régi balatoni műuton egy tehergépkocsi műszaki hiba következtében az árokba borult. a belset következtében nagy józsef 22 éves kábelszerelő, kerekegyházi lakos, a tehergépkocsi utasa súlyosan, négy utas könnyebben megsérült. valamennyiüket kórházba szállították a mentők. /mti/

--

bb 47. meghalt dr. baráth ferencné,

pá/ny hi hgy

1970. november 19.

barok magdolna, a szocialista hazáért érdemrend^{rend} kitüntetettje. hamvainak elhelyezése november 23-án 15 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

magyar szocialista munkáspárt 5. kerületi bizottsága. /mti/.

--

bb 48. a szakszervezet központi vezetőségének tanácskozása a ruházati ipar termeléséről, bérezéséről

t sz/tr/ny hgy

1970. november 19.

csütörtökön ülést tartott a ruházatiipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. az ülés a szakszervezet soronkövetkező kongresszusának előkészítésével foglalkozott, majd a központi vezetőség megtárgyalta az elnökség jelentését a könnyűipari minisztériumhoz tartozó ruhaipari vállalatok helyzetéről, termelésük, a dolgozók bérezésének, munkakörülményeinek alakulásáról.

/folyt köv/
15.40/ny

-31-

NA 1500

bb 48. / a szakszervezet ....folyt/ny

a ruhaipar a felszabadulás után alakította ki jelenlegi nagyüzemeit - állapította meg a jelentés. 1949 végéig öt ruhaipari vállalat jött létre és 3.400 főt foglalkoztatott, most azonban 10 vállalat működik, 37 gyáregységgel és telephellyel. dolgozóinak száma megközelíti a 33.000-et. az iparág termelése az 1949. évi 433 millió forinttal szemben tavaly meghaladta a három és félmilliárd forintot. a termékek 34 százalékát exportra készítik. a minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatok a hazánkban készülő ruházati cikkeknek felét adják. az iparág kialakította konfekcionálás nagyüzemi módszereit, a korszerű gyártástechnológiákat. az iparág fejlesztésével egy időben szervezték meg a szakemberek, szakmunkások képzését. 1960-tól kezdve kezdődött meg a termelés nagyobbfokú gépesítése. a negyedik ötéves tervben újabb nagyarányú fejlesztési szakaszt jelent, az üzemek rekonstrukciója, korszerűsítése, a termelés számottevő bővítése. a következő öt évben az iparág termelését 40-42 százalékkal kell növelni. a meglévő gépparknak mintegy 75 százalékát kicserélik. a termelékenyebb gépek munkába állítása mellett a ruházati cikkek iránti hazai és külföldi kereslet szükségessé teszi, hogy újabb, mintegy 6-7 ezer dolgozót állítsanak munkába. megvizsgálták az anyagellátást, a munkakörülményeket és a bérezés eddigi alakulását, s a szakszervezet több javaslatot dolgozott ki a dolgozók helyzetének javítására. /mti/

bb 49. a kongresszus tiszteletére 23.5 millió forint tervén felül

vid/kz/ny hgy

1970. november 19.

kimagasló sikerek születtek a kongresszusi munkaversenyben a nyergesújfalu magyar viscosagyárban. amikor a gyár dolgozóit a nyáron jubileumi versenyvállalásukat a pártkongresszus tiszteletére kibővítették, elsősorban a jövedelmezőség növelésére törekedtek. így akartak minél nagyobb arányban hozzájárulni az árvízkarok pótlásához. arra vállalkoztak, hogy az év végéig 18.5 millió forint értékű terméket készítsenek tervén felül. ezt már eddig 23.5 millió forinttal teljesítették. a többlettermelés zömét a danulonrost üzem dolgozói adták. a felajánlott 100 tonnával szemben 250 tonna danulonrostot termeltek előirányzatukon felül és ezt teljes egészében a termelékenység emelésevel fedezték. a 23.5 millió forintos többlettermelés csaknem 10 millió forint tisztanyereség többletet jelent.

/folyt köv/
15.50/ny

-32-

14 1655

bb 49. / a kongresszus .....folyt/ny

a felajánlások teljesítésével a nyergesújfalu gyárban 10.793 forinttal emelkedett az egy dolgozóra eső termelési érték. ez azt jelenti, hogy a tervezettnél 4 százalékkal nagyobb arányban növekedett a termelékenység. /mti/

bb 50. a török külügyminiszter látogatása baranyában

vid/kz/ny hgy

1970. november 19.

ihšan sabri caglayangil török külügyminiszter magyarországi tartózkodásának harmadik napján, csütörtökön, baranyában látogatott. a magasrangú vendéget elkísérte hollai imre, a külügyminisztérium csoportfőnöke, zágor györgy hazánk ankarai nagykövete, ismail soysal törökország budapesti nagykövete. a török köztársaság delegációját szigetváron palkó sándor, a baranya megyei tanács vb. elnöke és tinusz jános, a helybeli tanács vb. elnöke fogadta. a vendégek megtekintették a közelmult években helyreállított szigetvári várat, 2. szulejmán szultán tiszteletére épített dzsámit. a zrinyi miklós múzeum vártörténeti kiállításának bemutatása után molnár imre, a 700 tagot számláló szigetvári várbaráti kör nevében 16. századból származó magyar és török pénzérmékkel ajándékozta meg a török külügyminisztert.

a várlátogatás után szigetvár határában, turbékon felkeresték 2. szulejmán halálának színhelyén egykor emelt mauzóleum alapjára épült kis templomot. a falán tábla őrzi a legnagyobb török szultán emlékét. ihšan sabri caglayangil felvetette 2. szulejmán szultán türbéje felépítésének gondolatát.

ezt követően a török külügyminiszter és kísérete pécset kereste fel.

pécsett papp imre, a városi tanács vb. elnökhelyettese kálauzolta a vendégeket. városnéző séta során megtekintették a zsolnay múzeumot, továbbá pécs török kori emlékeit. a megyeszékhelyről baranya európai hírű fürdőhelyére, harkányba és a történelmi emlékekben gazdag siklósra utazott a delegáció. a siklói várban a „bóbita” bábszínház kedveskedett műsorával a török vendégeknek. /mti/

16.10/ny

-33-

14 1655

bb 51. klub-könyvtárat avattak feketeerdőn

vid/fm/ny hgy

1970. november 19.

a szigetköz legeldugottabb részében fekszik a közös tanácsú feketeerdő és dunakiliti. az elmúlt év szeptemberében megindított „száz falu- száz könyvtár„ mozgalom keretében feketeerdő is azok közé a községek közé került, amelyek a nagymérvű helyi támogatáson kívül juttatott állami hozzájárulással könyvtárat építhettek. a helyi tanács által feketeerdőn rendelkezésre bocsátott épületet felújították, és szabadpolcos klub-könyvtárnak rendezték be. a mintegy százezer forintos költséggel épített és berendezett klub-könyvtárat csütörtökön pereszgyula, a megyei könyvtár igazgatója adta át rendeltetésének.

győr-sopron megyében ez év végéig további három könyvtárat adnak át a „száz falu- száz könyvtár„ mozgalom eredményeként. /mti/

..

bb 52. értékelték a szombathelyi városháza megtervezésére kiírt pályázatot

1 sb/gk/ny la

1970. november 19.

a magyar építőművészek szövetségének székházában befejezte munkáját a szombathelyi új városháza megtervezésére kiírt pályázatot értékelő bíráló bizottság. a beérkezett 25 pályamunka alkotói közül 50 000 forintos díjjal jutalmazta horváth lászló, steffle imre, bánszky balázs, loydl tamás és keresztli balázs tervezői csoportját, valamint hercsuth györgy pályaművét. ezenkívül megvásárolták hat tervezői csoport ter-
vét. /mti/

..

bb 53. meghalt Lengyel István újságíró

gk/ny hi la

1970. november 19.

hetvennyolc éves korában elhunyt Lengyel István újságíró. csaknem hatvan esztendőn át becsülettel szolgált a magyar sajtót. Lengyel Istvánt a muosz sajtó halottjának tekintik. temetése november 22-én, vasárnap 12 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben. /mti/

16.30/ny

-34-

NA 1700

bb 54. gyógyszer timföldből - iparági tanácskozás almásfüzitőn

vid/kz/ny la

1970. november 19.

háromnapos országos tanácskozás kezdődött csütörtökön almásfüzitőn, a timföldgyár művelődési házában. a magyar alumíniumipari tröszt, a fémipari kutató intézet és a timföldgyárak szakemberei számolnak be arról a nagyjelentőségű műszaki fejlesztésről, amit az elmúlt években valósítottak meg a hazai timföldgyárakban. 24 előadás hangzik el. a többi között ismeretlik a munkafolyamatok automatizálásában elért legújabb eredményeket, az energia felhasználás további csökkentésének lehetőségeit, a timföld minőségének javítását szolgáló kutatásokat, valamint az analóg számítógépek alkalmazásának lehetőségeit.

az ipari tanácskozás első napján - amelyen több mint 200-an vettek részt - beszámoltak az almásfüzitői timföldgyár most befejeződő nagyarányú rekonstrukciójának eredményeiről. néhány év alatt csaknem kétszeresére növelték ennek a gyárnak a termelését. az almásfüzitői üzem kitűnő eredményei jól reprezentálják az egész iparág fejlődését. különösen 1962-től - a magyar-szovjet timföld-alumíniumipari egyezmény megkötése után - fejlődtek erőteljesen a hazai bauxitbányák és timföldgyárak. a negyedik ötévs tervben smét sokat áldoznak az iparág fejlesztésére. ebben a tervidőszakban fejeződik be a régi gyárak korszerűsítése, és megkezdik a termelést az új ajkai timföldgyárban.

különösen nagy érdeklődést keltett három almásfüzitői szakember, dr. mátyási józsef, németh károly és kaptay györgy előadása az ugynevezett aktív timföldek előállításáról. a különleges fizikai és kémiai tulajdonságokkal rendelkező timföldeket ma már nagyon sokrétűen hasznosítják. egyik fajtájuk például permetezőlébe keverve a peronoszpórát pusztítja el. egy másik, rendkívüli nedvszívó képességével a különféle gőzök, gázok víztartalmának megkötésére alkalmas, de használható víztisztító, cukoroldat derítő, vagy akár korrozio gátló anyagként. a különleges timföldcsalád egy-egy tagja egyre nagyobb szerepet kap a gyógyszeriparban is. a világ vezető timföldgyárai szinte kivétel nélkül foglalkoznak e különleges timföldek gyártásával, s a világ timföldtermelésének már jelentős része, mintegy 10 százaléka ilyen timföld. almásfüzitőn 1960-ban kezdték meg a kísérleteket az aktív timföldek gyártására, s ma már jelentős mennyiséget készítenek belőle. a tanácskozáson bejelentették, hogy 1971-be - két szabadalom hasznosításával - új gyógyszer előállítására alkalmas, különleges timföld kísérleti gyártását kezdik meg.

a tanácskozás harmadik napján, szombaton a szakemberek megismerkednek az almásfüzitői gyárban a rekonstrukció során üzembehelyezett új típusú, kitűnő hatásfokkal dolgozó berendezésekkel. /mti/

16.43/ny

-35-

NA 1700

bb. 55. elhunyt nagy péter

vid/kz/mné/e la

1970. november 19.

elhunyt nagy péter nyugdíjas, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre. temetése november 21-én 11 órakor lesz a diósgyőri temetőben.

mszmp miskolci városi bizottsága. /mti/

---

bb. 56. „rogasztó kemence,, salgótarjánban

vid/e kz la

1970. november 19.

a salgótarjáni siküveggyárban csütörtökön ugynevezett rogyasztó kemencét helyezték üzembe. az ilyen kemencékben a sablonra helyezett és felhevített üvegtábla gravitációs uton, vagyis saját súlyánál fogva hajlik meg, ezért alkalmas a legmerészebb rajzolatú hajlított gépkocsi szélvédő üvegek gyártására is. a tervek szerint először a skoda 1000 mb típusu személyautók hazai szélvédő utánpótlását oldják meg velük, de foglalkoznak majd kupolaüveg előállításával is. ezt a berendezést a 10. pártkongresszus tiszteletére a siküveggyár kizs fiataljainak műszaki brigádja társadalmi munkában tervezte. a kivitelezést is a brigád irányította. ezzel nemcsak időt nyert a gyár, de a kivitelezés költségeinek is mintegy kétharmadát megtakarította. a csaknem egymillió forint értékű berendezés, a kísérletezés, begyakorlás után évente 40-45 000 hajlított-edzett szélvédő üveget állít elő. /mti/

---

bb. 57. magyar-Lengyel barátsági est telekesen

vid/e kz la

1970. november 19.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága rendezésében csütörtökön magyar-Lengyel barátsági estét tartottak telekes községben. megjelent és filmvetítéssel egybekötött előadást tartott dr. Stanislaw Andrzej Sochacki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója. a testvéri lengyel népköztársaság fejlődését, dolgozóinak életét, munkáját ismertette, s válaszolt a résztvevők kérdéseire.

a lengyel kultúra igazgatója pénteken szombathely és kőszeg nevezetességeivel ismerkedik, majd sárvárra látogat, ahol találkozik az ott élő lengyelekkel, s a város dolgozóival. /mti/

16.48/e

- 36 -

NA 1705

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

1970. november 19.

a bb. 53. számú hír /meghalt lengyel istván újságíró/ negyedik sorától a szöveg helyesen:

...a rákoskeresztúri új köztemetőben /kozma utca 6. /
/mti/.

---

bb 58. kitűnően vizsgáltak az új cipőipari gépek

vid/kz/mné/ny la

1970. november 19.

másfél évig tartó előkészítés után ez év szeptemberében négy új - egy angol, egy csehszlovák, egy magyar és egy kombinált - cipőgyártó gépsort állítottak munkába a szombathelyi cipőgyárban. indításuk óta - kísérleti jelleggel - férfi és női ragasztott cipőket gyártanak rajtuk. a berendezések nagyrésze olyan, amely még seholsem működött a cipőiparban. alkalmazásuk tapasztalatainak megvitatására kedden, szerdán és csütörtökön ankétot tartottak a gyárban a bőripari tudományos egyesület rendezésében. mint a látottak összegezéséeként rámutattak, az új berendezések eddig kitűnően vizsgáltak. az ugynevezett „aljaszalagokon,, kétszeresére, a felsőrésztűző gépsoron pedig mintegy 25 százalékkal nőtt a termelékenység. az előzetes számítások szerint a beruházási költség az angol gépsornál 3.3, a csehszlováknál 1.7, a magyarnál 1.9, a kombinált gépsornál pedig 1.6 év alatt térül meg. e mutatók alapján az ankét résztvevői úgy ítélték, hogy az új gépsorok nemcsak a cipők minőségét javítják, de lehetőséget adnak a termelési árak csökkentésére is. a szombathelyi cipőgyár a kísérlet eredményeiről folyamatosan tájékoztatja az összes hazai üzemeket. tervei szerint 1973 közepéig a kísérlet alapján kiválasztott új gépsorokból alakítja ki gyártószalagjait. /mti/

---

bb 59. bíró Lászlónak,

mm/ny hi la

1970. november 19.

a 4. kerületi pártbizottság elhunyt tagjának, a pamutnyomóipari vállalat újpesti gyárai pártbizottsága titkárának bucsuztatása november 21-én, szombaton délelőtt fél 12 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben. /mti/

17.32/ny

-37-

NA 1805

bb 60. bányegészségügyi konferencia pécssett

vid/kz/ny la

1970. november 19.

a magyar tudományos akadémia ez év tavaszán életrehívott pécsi akadémiai bizottságának biológiai és műszaki-kémiai szakcsoportja csütörtökön tartotta első együttes rendezvényét. a pécsi orvostudományi egyetem új elméleti tömbjében összehívott kerekasztal konferencián orvosok, biológusok, mérnökök tanácskoztak a bányászok tízezreit érintő porártalom kérdéseiről azáltal a céllal, hogy összehangolják további munkájukat.

a bányabeli porártalom csökkentésére mint rámutattak, hatóságos intézkedések történtek az utóbbi években. ilyen például a különféle vizes technológiák bevezetése. közben azonban a gépek térhódítása a föld alatt ismét növelte a porképződést. ezért az új feltételekhez alkalmazkodó új védekezési módszereket, eljárásokat kell kidolgozni, illetve tökéletesíteni kell a régiéket. ez a műszaki feladata. az orvosok, biológusok a hatásmechanizmus pontos megismerésével járulnak hozzá a munka sikeréhez. /mti/

bb 61. másfél millió forinttal túlteljesítették a kongresszusi vállalatot a bábolnai állami gazdaságban

vid/kz/ny la

1970. november 19.

a bábolnai állami gazdaságban nagyon sokrétű vállalatot tettek a pártkongresszus tiszteletére. jelentős szerepet kapott a felajánlásokban a társadalmi munka is. ilyen módon parkosították például a baromfi és a sertés telepeket, készítettek el 18 családi ház alapjait.

úgy tervezték, hogy a hozamok növelésével, illetve a költségek csökkentésével az év végéig 6.3 millió forint többlet jövedelemre tesznek szert. vállalatukat már eddig 7.8 millió forinttal teljesítették. legnagyobb szerepet a kukoricatermesztés hozamának a növelése játszotta. a gazdaság már teljes szántóterületén - 11.000 holdon - természetesen kukoricát a nagy állatállomány ellátására. földjük viszont nem a legalkalmasabb a kukoricatermesztéshez. így a tervezett holdankénti 30 mázsa termés is kiemelkedő eredménynek számít. ezt azonban még 5-6 mázssal megtették, ami önmagában mintegy 6 millió forint többletet jelent. túlteljesítette a tervét a gazdaság istállókat és technológiai berendezéseket gyártó üzeme és a takarmányfeldolgozó üzem is. /mti/

17.45/ny

-38-

bb. 64. debrecen 300 000 lakos befogadására készül - pécs megőrzi történelmi arculatát - az mti pécsi és debreceni szerkesztőségének tájékoztatója a két város általános rendezési tervéről

vid/e ká la

1970. november 19.

debrecenben a felszabadulás óta eltelt negyedszázad alatt a lakosság száma annyit fejlődött, mint az azt megelőző ötven év alatt. a város kilépett agrár jellegéből és ma már jelentős iparral rendelkező tájegységi központ. a gyorsuló fejlődés előreláthatóan nem áll meg; a demográfiai felmérések az ezredfordulóra háromszázazere becsülik a lakosság számát. a sugársgyűrűs szerkezetű város a jelenlegi területén fejleszthető reorganizáció és rekonstrukció révén.

az a tény, hogy a jelenlegi lakosság kétszeresét kell elhelyezni a belterületen, korszerű körülmények között, ellátási, munkahely-terület biztosítási, közlekedési és zöldterületi vonatkozásban a város szerkezetének nagyarányú átalakítását teszi szükségessé. az elkészült és elfogadott általános rendezési terv nagyarányú bontást irányoz elő, miután a belterületen belül lényegében összefüggő beépíthető terület nincs. ez a folyamat lényegében már megkezdődött. a kandia utca egyik oldalát a rekonstrukció során a múlt évben teljesen lebontották, napjainkban pedig a csapó utca utvonalaának korszerűsítésének bontanak házsorokat.

a rendezési terv három város alközpont és négy építési övezet kialakítását irányozza elő. a rekonstrukciót úgy kell végrehajtani, hogy debrecen ne veszítse el sajátos egyéni hangulátát. ezért a hagyományos debreceni utca és városképet érvényesítik a jövőben is. a legnagyobb gondot a lakásépítés jelenti. a város jelenlegi 45 932 lakásából a mai igényeknek harmincezer lakás már nem felel meg. a város rekonstrukciója során mintegy 76 000 lakás építése, átépítése, korszerűsítése szükséges. a felépült debreceni házgyár 30 év alatt 60 000 lakás megépítéséhez biztosít elemeket, a többit egyéb technológiákkal készítik majd el.

a rendezési terv meghatározza az iparfejlesztés irányát is. eszerint a szolgáltatóiparon kívül elsősorban a kisebb vízigényű könnyű-, vegyi-, műanyag-, gyógyszer-, élelmiszer-, építő- és építőanyagipart célszerű fejleszteni. három ipari övezetet alakítanak ki. a lakosság és az ipar vízigényének biztosítására az első ütemben a keleti főcsatornából szerzik be a szükséges vízmennyiséget. ennek előmunkálatai megkezdődtek, s a város a későbbi években naponta 20 000 köbméter tiszta-vízhez jut majd. a város vízigényét a távlatokban a felső-tisza vidékéről elégítik ki.

/folyt.köv./
18.03/e

- 39 -

NY 18²⁰

bb. 64. /debrecen...folyt./e

az általános rendezési terv számol azzal a lehetőséggel is, hogy a város fejlődése a háromszázszáz lakosságnál nem áll meg. a nagyerdő-tócsa-völgy-vasutvonal által határolt területen 30 000, a vasutvonalától keletre és délre 40 00 fő helyezhető el a városbővítéssel. a nyugati oldal szinte korlátlan lehetőségeket nyújt a városfejlesztésre; a jelenlegi kis-macsi részen további 130 000 fő helyezhető el.

a pécs városra és környékére kiterjedő általános rendezési terv több ízben szerepelt nyilvános társadalmi bírálaton. a szakemberek és a városukat szerető polgárok javaslatai, tanácsai gazdagították, csiszolták a nagy munkát. a közgazdasági, népesedési és település-földrajzi elemzés szerint három fejlődési ütemmel számol a rendezési terv, amikor is a jelenlegi 140 000 körüli lakosság száma 170 000-re, az ezredforduló táján 210 000-re, majd pedig a 21. század közepén 270 000-re emelkedik. az arányos fejlődés érdekében a környező kisebb városok - mohács, baja, szekszárd, dombóvár, szigetvár és siklós - tervszerű fejlesztésével el kell érni, hogy az urbanizációs folyamat során pécs lakosságszáma ne emelkedjék háromszáz ezer fölé.

pécs területén a szolgáltatóiparon kívül elsősorban a könnyűipart, a gépipart, ezen belül a műszeripart, az élelmiszeripart, az építő-, illetve építőanyagipart kívánatos fejleszteni. az ipari struktúra javítása mellett természetesen a hagyományos ipart is fejlesztik. így a világhírű kesztyű-, porcelán- és bőrgyárat, továbbá a sörgyárat. az első ütemben körülbelül 1990-ig 25 000 új munkahelyről kell gondoskodni, ebből legalább 13 000-ról termelő ipari üzemekben.

pécs meglévő lakóterületeinek jelentős része elavult és egészségtelen. a következő két-három öt éves terv ideje alatt körülbelül 25 000 lakás építésével számolnak. ezek többsége új lakótelepeken épül meg. a történelmi várost meg hagyják. a rekonstrukció megóvjá azokat az értékeket, amelyek pécs sajátos arculatát, patináját adják. mivel szükség van új intézményegységekre, s ez nem oldható meg a történelmi keretek között, ezért megkezdték egy új városközpont építését, amely a későbbiekben a történelmi város központjával együtt látja el pécs ilyenirányú igényeit. az új közigazgatási negyed első épületei az sztk és az ügyészség új székháza.
/folyt.köv./

18.10/e

- 40 -

NA 1825

bb. 64. /debrecen...2.folyt./e

itt készül egy társas irodaház, a köjál és a megyei tanács székháza. a negyedik öt éves tervben befejezik a szigeti városrész rekonstrukcióját, pécs déli részén megkezdik az új kertvárosi negyed kivitelezését, majd előkészítik a legöregebb, legkopottabb budai város rekonstrukcióját is. orfű és abaliget körzetében fejlődik a mesterséges tavak üdülőnegyede.

az általános rendezési terv foglalkozik a gyorsan fejlődő közlekedés égető gondjainak enyhítésével, megoldásával. így például a 6-os ut városon átkelő szakaszát új nyomvonalon építik ki. halaszthatatlan a belső gyorsforgalmu utak építése is. dél-baranya, elsősorban siklós és harkány vendégforgalma sürgeti, hogy pécssett a közeli években megépítsék az észak-déli utvonalat keresztező vasuti felüljárót.

pécs dunántul felsőoktatási központja. a terv számol a felsőoktatási intézmények további fejlesztésével is. /mti/

---

bb 62. öt éves tudományos együttműködési munkaterv

t ms/mm/ny hi la

1970. november 19.

csütörtökön a magyar tudományos akadémia tudósklubjában kónya albert akadémikus, az akadémia elnökségének tagja, a matematikai és fizikai tudományos osztály elnöke és wolfgang eichhorn akadémikus, a berlini német tudományos akadémia elnökségének tagja és a társadalomtudományi kutatásokat összefogó szervének vezetője aláírta a két akadémia közötti tudományos együttműködési egyezmény 1971-75 évre szóló munkatervét.

az akadémia nemzetközi kapcsolataiban először írtak alá ilyen hosszú, öt éves időszakra terjedő munkatervet, amely a korábbi két éves tervidőszakhoz viszonyítva csökkenti az együttműködésben szereplő témák számát. ez azonban nem a közös munka csökkentését, hanem éppen az erők koncentrálását jelenti. a munkatervben ugyanis mindkét ország népgazdasága számára fontos kérdéseket jelöltek ki az együttműködés alapjául és ezekre kívánják a rendelkezésre álló lehetőségeket összpontosítani.

az ünnepélyes aláíráson részt vett erdey-gruz tiber, az mta elnöke, valamint az akadémia elnökségének több tagja. ott volt dr. herbert plaschke, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. a munkaterv aláírása után az akadémia elnöksége fogadást adott a vendégek tiszteletére. /mti/

18.15/e

- 41 -

NA 1825

bb 65. befejeződött a kgst tudományos konferencia

t sz/tr/ny 1e   la   1970. november 19.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián friss István akadémikusnak, a közgazdasági kormánybizottság elnökének elnöklésével megtartották a kgst tudományos tanácskozás záróülését.

a háromnapos konferencián elhangzott, a kgst piac problémáinak témakörét felölelő számos állásfoglalást a vitavezetők - dr. Csikós Nagy Béla, az országos anyag- és árhivatal elnöke és dr. Gadó Ottó, az országos tervhivatal elnökhelyettese - foglalták össze.

a kgst ár- és fizetési rendszeréről folytatott vita összefoglalójában dr. Csikós Nagy Béla kifejtette: megítélése szerint a vita tanulságos, előremutató volt, hozzájárul majd a még néhány kérdésben fennálló különböző nézetek közeledéséhez.

a vita pozitív vonásainak érzékeltetésére összehasonlítást tett a három évvel ezelőtti az árakról, az árképzésről folytatott hasonló tanácskozás és a mostani konferencia között. a három évvel ezelőtti konferencián formálódott meg a „regionális ár”, kategóriája, amely két szélsőséges nézetet hozott közelebb; a saját árbázis hagyományos értelmezését, valamint a tőkés világpiaci ár mechanikus másolását. az akkori vita azonban lényegében a külkereskedelmi árképzés kritériumainak vitája volt és alig lépte túl ennek keretét.

- a most elhangzott vélemények viszont - mondotta dr. Csikós Nagy Béla - már a regionális ár kategóriájának elismeréséből indultak ki, így középpontjukban az árfunkció, az árunak a tervszerű együttműködés rendszerében betöltött szerepe áll. a vita résztvevőinek nagy többsége egyetért abban, hogy az áru- és pénzkategoriák szerves részét képezik a nemzetközi együttműködés teljes folyamatának. az áraknak a hatékony nemzetközi együttműködés megszervezéséhez orientációs bázisul kell szolgálniuk. enélkül nem lehet a szakosodási lehetőségek közül az optimális variánst kiválasztani. miután a szakosodás a termelési viszonyokat mind az egyes országokban, mind a szocialista közösség egészében befolyásolja, a várható árviszonyok előrejelzése, az árprognosztizálás feltétlenül szükséges. a fontos az, hogy az árfunkció megfelelően illeszkedjen be a tervezés rendszerébe. az áru- és pénzviszonyok aktivizálása a tervkoordináción alapuló együttműködés számára teremt olyan új feltételeket, amelyek a nagyobb gazdasági hatékonyságon alapuló együttműködés kibontakoztatását segítik. mindennek révén gyorsulhat a gazdasági növekedés üteme, jobban kidomborodhatnak a kölcsönös előnyök. e kérdést az ndk-beli Steeger professzor fejtette ki a legjobban, aki utalt arra, hogy az árkategóriának a gazdasági reálfolyamatok minden fázisában, tehát a kutatásnál, a fejlesztésnél, a beruházásoknál, a szakosítás irányának meghatározásánál és realizálásánál jelen kell lennie. ugyanakkor helyesen hangsúlyozta, hogy a termelési kooperáción és szakosításon alapuló nemzetközi együttműködés rendkívül komplex problémakör, amelynek az árkategória csak egyik eleme.

/folyt.köv/
18.22/ny

- 42 -

bb 65. / befejeződött 1.folyt/ny

l- az árfunkció valamennyi kérdésében nem alakult ki egységes vélemény, de maga az a körülmény, hogy az árak, mint a tervezésben és a szervezésben nagyon lényeges kategóriának a szerepét vitatjuk, mutatja a közgazdászok szemléletének fejlődését. ez egyben lehetővé tette, hogy most már ilyen módon vizsgáljuk az ármechanizmus, az árstabilitás és az ár rugalmasság összefüggő kérdéseit, amelyek tisztázásához és további tudományos vizsgálatához a vitában résztvevő szovjet közgazdászok sok hasznos gondolatot adtak. egyúttal kifejtették a jóminőségű áruk és a minél alacsonyabb árak érdekében kibontakoztatható verseny előnyeit.

- a pénzfunkció és az ármechanizmus közötti összefüggésekről korábban kialakult álláspontok azonban a vita után sem változtak. azok - elsősorban a lengyel és a magyar - közgazdászok tartják lényegesnek a pénzfunkciók aktivizálását, akik már korábban is emellett foglaltak állást. nem egészen ez a helyzet a belföldi és külkereskedelmi árösszefüggések megítélésénél: több tanulmány szerzője vetette fel a kétféle ár szersebb kapcsolatának szükségességét, valamint az anyagi érdekeltség ehhez kapcsolódó megoldatlan problémáit. mivel a vitában nem kapott kellő teret minden kérdés, ezek további tanácskozások témái lehetnek.

a kgst piac jellege, sajátosságai, helye és szerepe a gazdasági együttműködésben című témakör vitáját dr. Gadó Ottó foglalta össze. kifejtette: a kgst országok piaca olyan sajátos - a kapitalista országok gazdasági közösségeitől eltérő - nemzetközi piac, amelyen partnereként az államok és az állami vállalatok lépnek fel. ez adja belső és a nemzetközi piac közötti különbség alapját is. a belső piacon ugyanis - bár az adott állam a termelőeszközök tulajdonosa is - az állami vállalatok gazdasági egységeként állnak egymással szemben, a kgst piacon pedig különböző szocialista tulajdonosok közötti gazdasági kapcsolatokról van szó. a kgst-piac az egész világpiac része, elkülönülése tehát viszonylagos. az elkülönülés pedig a pénz- és árrendszerben, a kereskedelem speciális szervezési formáiban, az árforgalom szerkezetében nyilvánul meg. a kgst országok nemzetközi integrációjának lényege a koncentráció és centralizálás magasabb foka, a gazdasági szerkezet jobb összehangolása, a termelőerők és termelési viszonyok jobb internacionalizálása.

- a mi viszonyaink között - és ez a lényeg - ezt az integrálódást el lehet érni a piacok teljes egyesülése nélkül, hiszen a gazdasági korlátokat teljes mértékben ledönteni nem lehet, a nemzeti gazdaságok megmaradnak. ez nem az integráció valamiféle tökéletlensége, hanem a kapitalista integrációtól eltérő új vonás. ezzel kapcsolatban felmerült, hogy ha nem is lesz a közeljövőben egységes piac, de törekedni kell létrehozására. az erről folytatott vitát is voltaképpen a terminológiai viták körébe lehet sorolni, mivel minden előadásban és minden felszólalásban lényegében ugyanannak a célnak az elérésére törekedtünk, csak a módszerek megválasztásában merültek fel alternatív elgondolások.

/folyt.köv./
18.32/ny

- 43 -

NA 1820

bb. 65. /Befejeződött...2.folyt./e

- több közgazdász kiemelte az ágazaton belüli szakosítás fontosságát az integráció kialakításában. felmerült, hogy az ágazaton belüli szakosításra vonatkozó megállapodásoknak az ediginél sokrétűbb lehetőségei vannak; noha az országok, illetve a vállalatok külön-külön - fajtánként specializálva - termelnek, de az értékesítés együtt történhetne; anyagok, alkatrészek gyártásával, licencek cseréjével, tudományos műszaki együttműködés megvalósításával alakulhat ki a szakosítás, de lehetőség volna arra is, hogy lényegében azonos jellegű termékeket azonos márkával különböző országok állítsanak elő és az értékesítésben megállapodjanak.

- a legvitatottabb kérdés a tervek koordinációja és a piaci viszonyok összehangolásának módja volt. mindenki egyetértett abban, hogy a terv és a piaci kapcsolatok megfelelő összehangolásával kell az integráció felé haladnunk: az eltérés ezen belül a két tényező súlyának megítélésében és a fejlesztés ütemében van.

- volt olyan vélemény, amely szerint nem a piac korlátozó eszközeinek eltávolítása a legfőbb feladat, bár jobban ki kell használni az áru- és pénzvisszonyokat. eszerint nagyobb szerepet kapna a közös tervezés, a közös prognosztizálás és a tervszerű döntések érvényesítése. ezzel szemben érvként azt hozták fel, hogy nem érdemes a piaci viszonyok szerepének a súlyán vitatkozni. egyébként teljes egyetértés volt abban, hogy se le-, se túlbecsülni nem szabad a piaci viszonyokat, mert ez akadályozhatja az együttműködést.

a vita és azok összefoglalása után a delegáció-vezetők értekezlete emlékeztetőt fogadott el, amely megállapítja, hogy az előadások és a viták széleskörűen ölelték fel a kgst-integráció továbbfejlesztésének problémáit, sokoldalúan világították meg a kérdéseket, elősegítették, hogy az egyes országok tudósai, közgazdászai kicseréljék nézeteiket és így hasznos eszmecsere alakulhatott ki. a nagyszámu, sokoldalú és általában magas színvonalú előadások bizonyították a konferencia hasznosságát, hasonló jellegű tudományos tanácskozások, eszmecsere további megszervezésének szükségességét. különösen célszerűnek tartanak egy-egy kérdéscsoport megvitatását önálló programként. a konferencia bepillantást adott az egyes kgst-országok gazdaságirányítási rendszerébe, a kgst-országok nemzetközi piaci árainak képzésébe, a kgst országok nemzetközi fizetési rendszerének továbbfejlesztésével kapcsolatos problémákba.

x x x

a konferenciát összehívó magyar közgazdasági kormánybizottság csütörtökön este a duna intercontinental szállóban fogadást adott a tanácskozáson résztvevő külföldi delegációk tiszteletére.
/mt1/

18.37/e

- 44 -

NA-185

bb 66. felmentések és kinevezések

gk/ny hi la 1970. november 19.

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány németi józsef belügyminiszter-helyettest - érdemei elismerése mellett - mivel más fontos beosztásba kerül, horn dezsőt, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettesét, valamint rácz pál külügyminiszter-helyettest - érdemei elismerése mellett - e tisztségük alól felmentette, továbbá

rác sándor vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettest a belügyminiszter első helyettesévé, kónyi gyulát belügyminiszter-helyettesé, rácz pált belügy miniszter-helyettesé, rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter-helyettest a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettesévé, horn dezsőt közlekedés- és postaügyi miniszter-helyettesé, hollai imrét külügyminiszter-helyettesé kinevezte.

x x x

a kormány tudomásul vette, hogy a közlekedés- és postaügyi miniszter rödőnyi károlyt a máv vezérigazgatói tisztsége alól felmentette és dr. mézáros károly közlekedés- és postaügyi miniszter-helyettest - e rangjának érintetlenül hagyása mellett - a máv vezérigazgatójává kinevezte.

x x x

a népköztársaság elnöki tanácsa kónyi gyula belügyminiszter-helyettest és rácz pál belügyminiszter-helyettest, valamint baranyai györgy rendőr ezredes rendőr vezérőrnaggyá kinevezte. /mt1/

---

bb. 67. színezési terv - tudományos alapon

vid/e kz la 1970. november 19.

érdekes kiállítást nyitott csütörtökön délután esztergomban, a technika házában a városi tanács végrehajtó bizottsága és az építőipari tudományos egyesület helyi csoportja. bemutatják a városi tanács és az építési és városfejlesztési minisztérium által a városközpont kialakítására meghirdetett országos pályázat díjnyertes és megvásárolt terveit. a pályázat célja az volt, hogy olyan modern központot hozzanak létre, amely jól illeszkedik a város műemlék épületeihez.

/folyt.köv./

19.15/b

- 45 -

NA-195

bb. 67. /szinezési...folyt./e

az első díjat nem ítelték oda, a második és a harmadik díjat viszont felemelték 60 000, illetve 45 000 forintra. a két második díjat gerő balázs, kriszt györgy és pataki etelka, illetve schwarczuk ágnes, szenczi ottó és cs. ládonyi judit nyerte el, míg a harmadik díjat bogнар lászló és meggyesi tamás közös alkotásának ítelték meg.

bemutatták a kiállításon esztergom főterének szinezési tervét is. hazánkban első ízben készült ilyen, Európában is ritkaságnak számító tudományos munka. a műszaki egyetem rajz és formaismereti tanszékének alkotása. az épületeket, stílusuknak és megjelenésüknek megfelelően, különböző színekkel kiemelik, illetve háttérbe szorítják. figyelembe vették a házak korabeli szinezését és az országos műemlék felügyelőség véleményét is. a tér házait már e terv szerint restaurálják. /mti/

---

bb. 68. véget ért az akadémia tudományos ülészsaka - a szocialista tudat és a szocialista közizlés kérdései az utolsó nap vitájában

t ms/mm/e hi la

1970. november 19.

csütörtökön tartották a magyar tudományos akadémia idei négynapos tudományos ülészsakájának befejező ülését. a napirenden a szocialista tudat - szocialista közizlés témája szerepelt.

szabolcsi miklós akadémikus bevezető előadásában rámutatott, hogy ez a kérdés az utóbbi években egyre jobban foglalkoztatja a magyar közvéleményt, 1965 óta cikkek, viták, sorozatok foglalkoznak a mai magyarországi közizlés alakulásával. megállapította a továbbiakban, hogy maga a közizlés elsősorban nem is lélektani, hanem szociológiai fogalom, s így szociológiai eszközökkel vizsgálható. kifejtette, hogy az izlés történetileg állandóan változik, formálódik, s igen sok tényezőtől tevődik össze. szerepet játszanak benne bizonyos élettani adottságok, a család, a neveltetés, az iskola, a nép művészeti hagyománya, a társadalmi környezet, a divat, az egyének a társadalmi munkamegosztásban elfoglalt helye, életszínvonala, lakáshelyzete stb.

a szocialista izlés általában összhangban van a világnézettel, az erre épülő általános életesszennnyel. így válik a tudat részévé és ezért beszélhetünk a szocialista tudat és közizlés szoros kapcsolatáról, valamint arról, hogy a szocialista izlés segítheti a tudatos elemeket, a világnézet fejlődését. a szocialista közizlés valójában még ki sem alakult, inkább csak lehetőség, s ez kötelezettségeket ró a társadalomtudományok művelőire.

/folyt.köv./
19.18/e

- 46 -

bb. 68./véget ért az akadémia...folyt./e

hangsúlyozta: céltudatos program alapján kell a szocialista közizlést kifejleszteni, megteremteni, s ennek megalkotásánál szükséges figyelembe venni: milyen hagyományokból táplálkozik a jelenlegi magyar közizlés és ezekhez a hagyományokhoz milyen újabb hatások társultak.

pándi pál a tudat és az izlés kapcsolatával foglalkozott korreferátumában. aláhuzta: a társadalom jelentős részének anyagi életszínvonala olyan mértékben emelkedett, hogy ezek az emberek ma már a mindennapi megélhetés szorító gondjaitól megszabadulva könnyebben „mozognak”, az így megnőtt mozgástéren rendkívül jelentős küzdelmet vívnak a szocialista tudat és izlésformálás tényezői a kispolgári és polgári vonzásokkal, nosztalgiaikkal, az életforma, az életesszennny nem szocialista változataival. vizsgálódásaink középpontjában ennek a mintegy ötmilliónyi dolgozónak a problémája áll - hangsúlyozta, majd megállapította, hogy az izlés három fő területen nyilvánul meg: a közéletben és a politikában, a kultúra termékeihez való viszonyban és végül a magánéletben. fejlesztésének legjelentősebb útja a közművelés, amely azzal, hogy valóságos képet ad az élet jelentős problémáiról, mintegy bevonja megoldásukba a közvéleményt. a televízió is hasonló alapon játszik rendkívül jelentős szerepet: milliók tudatába viszi be a nagyvilág tényeit és gondjait, nagymértékben befolyásolja a tudat fejlődését, elősegíti az izlés javulását, a szocialista közizlés kialakulását.

végül a munkásság vezető szerepének kérdését elemezte. rámutatott: számos kommunista párt, köztük a szovjetunió kommunista pártja és a mi pártunk nem úgy értelmezi a munkásosztály vezető szerepét, hogy a művészek és tudósok körében számbeli túlsúlyban legyenek a munkás-paraszt származásúak, hanem úgy, hogy a szellemi alkotókat egyre jobban áthassa a szocialista világnézet, annak a szocialista társadalomnak a légköre, amelynek kialakításában a vezető szerepet az öntudatos munkásosztály és pártja tölti be.

a további előadók közül hermann istván, a filozófiai tudományok doktora szocialista közizlés általános jellemvonásairól, zoltai dénes a filozófiai tudományok kandidátusa pedig a műalkotások befogadásának különböző típusairól, erről a fontos esztétikai és művelődéspolitikai problémáról szólt.

a tudományos ülészsak ortutay gyula akadémikus zárószóival végződött. /mti/

19.23/e

- 47 -

NF 1912

NF 1912

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

1970. november 19.

a bb. 50. sz. hír /a török külügyminiszter látogatása baranyában/ utolsó bekezdésének 3. sorától a szöveg helyesen:

... a megyeszékhelyről baranya európai hírű gyógyfürdőjébe, narkányba, majd a történelmi nevezetességű siklósra utazott a delegáció. a siklói várban rendezett esti programon részt vett péter jános külügyminiszter is. a várszálló konferenciatermében a pécsi bóbirta bábagyűjtés adott műsort a török külügyminiszter és kísérete tiszteletére. /mt1/

...-

bb. 69. kisiklott egy tehervagon pécel és isaszeg között

i vt/mm/e la

1970. november 19.

csütörtökön délelőtt pécel és isaszeg állomás között egy vasuti teherszerelvény egyik kocsija kisiklott és a felső vezeték is leszakadt. személyi sérülés nem történt. a helyreállítás-ig egy vágányon bonyolították le a forgalmat. a kora esti órákban befejezték a javítási munkálatokat és ezzel szabaddá tették a másik vágányt. /mt1/

...-

bb. 70. csaknem egy órát szünetelt a forgalom a kis-földalattin

i vt/mm/e la

1970. november 19.

csütörtökön kora délután a kisföldalatti vonalán az állatkert megálló utáni körben leszakadt a felső vezeték és emiatt 48 percig nem közlekedtek a földalatti szerelvényei. ez idő alatt autóbuszokkal bonyolították le a forgalmat. néhány perccel 14 óra előtt ismét megindultak a szerelvények. /mt1/

...-

19.52/e

- 48 -

NA 2000

bb. 71. időjárásjelentés

mm/e la

1970. november 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. november 19-én, csütörtökön 19 órakor:

enyhe, szeles idő

nyugat felől növekvő felhőzet esővel, helyenként zivattal. időnként élénk, átmenetileg erős déli, délnyugati, a dunántúlon később északnyugatra forduló szél.

enyhe idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 12-17 fok között. /mt1/

...-

- v e g e -

20.50/e

NA 2000

- 49 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1970. november 19.

db. 63. a minisztertanács ülése

la/e

1970. november 19.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

Fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese a vietnami demokratikus köztársaság részére 1971-ben nyújtandó segítségre tett javaslatot. a kormány úgy határozott, hogy az ezévi összegnek megfelelő segély és hosszulejratu hitelkeret biztosítása mellett folytatjuk a vietnami szakemberek képzését, valamint az egészségügyi és egyéb ~~intézményeinkben~~ vállalt kötelezettségeink teljesítését. *(egyik)*

az országos tervhivatal elnöke előterjesztette a népgazdaság 1971. évi tervét és az annak alapján várható jövő évi fejlődésről készített tájékoztatót. a kormány az előterjesztéseket jóváhagyólag tudomásul vette és megfelelő intézkedéseket hozott a tervben foglaltak végrehajtására.

a minisztertanács megtárgyalta és elfogadta a jövő évi költségvetés előirányzatait, s utasította a pénzügyminisztert, hogy a törvényjavaslatot terjessze az országgyűlés elé.

az országos anyag- és árhivatal elnöke az anyagellátás idei első háromnegyed évi tapasztalatairól tett jelentést. megállapította, hogy a kedvezőbb anyagellátás is hozzájárult az ipari termelés terven felüli növekedéséhez. egyes területeken azonban az anyagellátás folyamatosságát csak olyan intézkedésekkel lehetett biztosítani, amelyek növelték az állami költségvetés terheit.

/folyt.köv./
17.45/e

- 1 -

NA 1810

bb. 63. /a minisztertanács...1.folyt./

az országos anyag- és árhivatal elnökének jelentése alapján a minisztertanács foglalkozott a fogyasztói árák évközi változásaival. megállapította, hogy az év első nyolc hónapját az elmúlt évhez viszonyítva az árszínvonal kiegyensúlyozottabb alakulása jellemezte. ebben szerepet játszottak az előző év tapasztalatai alapján hozott intézkedések is.

a magyar nemzeti bank elnökének előterjesztése alapján a kormány megállapította az 1971. évtől érvényes hitelpolitikai irányelveket. beruházási hitelben elsősorban a népgazdaság fejlődését elősegítő, a 4. ötéves tervben kiemelt ágazatok és célok részesíthetők, előnyt biztosítva a gyorsabban megtérülő, valamint az alacsonyabb építési igénnyel járó gépi beruházásoknak. a jövőben tovább nőnek a beruházásokkal szemben támasztott jövedelmezőségi követelmények. a fejlesztési hitelek nyújtásának előfeltétele, hogy a gazdálkodó szervek a fejlesztés költségeit legalább 30 százalékban saját alapból biztosítsák. a gazdálkodó szervek hiteleinek és a két évre lekötött betéteknek kamata 1 százalékkal nő.

a pénzügyminiszter javaslatára a kormány határozatot hozott a mezőgazdasági lakosság jövedelemadójának és földadójának összevonására. az adóztatás lényeges egyszerűsítése mellett ez az intézkedés másfél milliárd adótételt szüntet meg. az összevonás során a fizetendő adó mértéke a jelenleg érvényben lévő rendeletekhez képest nem változik, a rendelet adótételei azonosak a jelenlegi jövedelemadó és földadó együttes összegével. az adótételek megállapításának jogköre - a kormányrendelet által meghatározott keretek között - a járási tanácsoktól a községi tanácsokhoz kerül.

a minisztertanács megtárgyalta a könnyűipari miniszter előterjesztését a textilipar rekonstrukciós programjáról. a textil- és textilruházati ipar fejlesztési előirányzata a jóváhagyott 4. ötéves tervtörvény szerint 14-15 milliárd forint, amelynek nagyobb része vállalati saját forrásból és hitelből, kisebb része pedig állami támogatásból származik. a textil- és textilruházati ipar termelésének emelésével elsősorban a lakosság növekvő igényeit kell kielégíteni. ezen túlmenően a termelés olyan mértékű fejlesztését biztosítják, hogy lehetővé váljon a szocialista országokkal a kölcsönösen előnyös együttműködés további bővítése, valamint a tőkés értékesítési lehetőségek szélesítése is.

/folyt.köv./
17.52/e

- 2 -

NA 1815

bb. 63. /a minisztertanács...2.folyt./e

a kormány határozata értelmében a fejlesztés jellemző módszere a gépi berendezések cseréjén alapuló rekonstrukció lesz, ideértve egyes üzemépületek felszabadítását, teljes profilcseréjét és átállítását modern technológiákra, a keresettebb cikkek gyártására. a munkahelyek számának növelése helyett elsősorban a meglévő munkahelyeket kell korszerűsíteni, a termelékenység ily módon történő emelését is felhasználva a munkaerőhiány okozta problémák megoldására. a kormány felhívja az érdekelt szerveket, hogy saját eszközeikkel is vegyenek részt a program megvalósításában.

a kormány jóváhagyólag tudomásul vette a pénzügyminiszternek és az országos vízügyi hivatal elnökének zárójelentését a tisztavölgyi árvíz- és belvízkárok felméréséről, valamint a helyreállítás előrehaladásáról adott tájékoztatást. elismerését és köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik önzetlen munkával és adományaikkal hozzájárultak a károk elhárításához, a veszteségek csökkentéséhez és a helyreállításához.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter előterjesztése alapján a kormány határozatot hozott több husipari beruházásról. jövőre miskolcon huskombinát építését, 1972-ben pedig a szegedi szalámigyár és a gyulai husüzem rekonstrukcióját kezdi el.

a kohó- és gépipari miniszter a lakásfelszerelési és épületgépészeti cikkek termelésének fokozásáról számolt be. a lakosság ellátását szolgáló vas- és műszaki termékek értékesítésének 31 százalékos emelésére nyílik lehetőség az elkövetkező öt évben.

debrecen és pécs megyei jogú városok általános rendezési tervét az építésügyi és városfejlesztési miniszter, valamint a két városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke együttesen terjesztette a minisztertanács elé. a tervek célja, hogy a lakosság számának várható alakulását figyelembe véve meghatározzák a terület- és településfejlesztés műszaki megoldásának módjait, a területfelhasználás különböző /lakó-, üdülő-, ipar-, intézmény-, közlekedési-, zöldterület stb./ kategóriáit és a létesítmények egymással összefüggő rendszerét. a kormány tudomásul vette a két város rendezési terveiről készített tájékoztató jelentéseket azzal, hogy végrehajtásukra a népgazdaság tehervirőképességének megfelelően folyamatosan kerül sor.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt. /mti/

...

NA 1815

- 3 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. november 20.

bb. 1. könyvkrónika készül a pártkongresszusról - a kossuth-kiadó új kötetei

1 tf/gk/e hi hgy

1970. november 20.

- az mszmp küszöbnálló 10. kongresszusának anyagából a legfontosabb fejezeteket - a központi bizottság beszámolóját, a központi ellenőrző bizottság jelentését és a kongresszus határozatait - néhány nappal az esemény után kiadvány formájában megjelentetjük, több százezer példányban, több mint 200 oldal terjedelemben -, közölte az mti munkatársával a kossuth kiadónál berei andor igazgató. - a kongresszus teljes anyagát később könyvalakban is kiadjuk. belpolitikai életünk négy évenként ismétlődő legrangosabb eseményét, mint korábban minden alkalommal, most is teljes beszédanyagában gyorsírók rögzítik, s a jegyzőkönyvből mintegy 35 ives, tehát csaknem 600 oldalas kiadványt szerkesztünk. a központi bizottság írásos referátumával és szóbeli beszámolójával, valamint a napirendre kerülő többi jelentéssel együtt tartalmazza majd ez a kötet a felszólalások lényegét és természetesen a kongresszus határozatait, dokumentumait. ilyenformán ezzel a krónikával teljes áttekintést adunk az ország közvéleményének a kommunisták legmagasabb fórumának munkájáról, utmutásairól.

a kossuth kiadó más újdonságai között berei igazgató megemlítette az engels születésének - november 28-án esedékes - 150. évfordulójához kapcsolódó köteteket. az egyik, „az ifjú engels levelei”, - amely már a boltokban van - a nagy gondolkodónak 25 éves koráig írott leveleit tartalmazza. feltárul az olvasók előtt: hogyan bontakozott ki engels sokirányú érdeklődése, tudásvágya, irodalomszeretete, miként alakult világnézeti fejlődése. e levelek nagy része, köztük marxhoz küldött több írása most jelenik meg magyar nyelven először, s a kiadvány engels készítette rajzokat, karikatúrákat is tartalmaz. kéziratban fennmaradt befejezetlen tanulmányt is olvashatunk engelstől „az erószak szerepe a történelemben”, című kötetben, amely különben az „anti-dühring”, ilyen témájú fejezeteiből formálódott önálló munkává. most jelent meg az újabb - sorrendben harmadik - kötete a francia marxista tudós, august cornu „marx és engels”, című biográfiájának, amely az 1845-46-os időszakot dolgozza fel.

/folyt.köv./

NA

- 1 -